

Vilnis Talpina Daugiausia Žinių iš Amerikos, Lietuvos ir Kitų Šalių.

Consulate General of U.S.S.R. 7 E. 6th Street (21)

VOLUME XXVIII, NO. 163

SEŠTADIENIS, LIEPOS (JULY) 12 D., 1947 M.

KAINA KETURI CENTAI

Kasdieną—

Plunksnos Darbininkai Nauji Talantai Literatūros Institutus Lietuvos Ginnazijose

K. Vairas-Račkauskas, buvęs "Tėvynės" redaktorius, nors jau žilagalvis senis, bet energijos jam netrūksta. Šiemet jis duos pilną vertimą T. Dreiserio "Amerikoniškos Tragedijos" ir "Genijus".

Vairas-Račkauskas šauniai išpopuliarizavo Tarybų Lietuvos Teodorą Dreiserį.

Amerikos lietuvių išeivių istorija, kaip išrodė, greičiau pasirodys Lietuvos negu Amerikoje. K. Račkauskas-Vairas jau surinkęs daug medžiagos ir pradėjęs ją tvarkyti.

E. Simonaitytė, nors karo metu daug nukentėjo, bet ji dirba, dirba uoliai. Parašė scenos veikalą "Mikelis Šimonis", baigia rašyti romaną "Vilius Karalius".

Gyvena Klaipejod, gražiam butelyje ir tikisi, kad jos sveikata pasitaisys.

Prie Lietuvos Mokslių Akademijos įsteigė Lietuvos Literatūros Institutus. Tuoju pasirodys Instituto mokslinių "Darbų" pirmasis tomas. Jame tils raštai V. Mykaloičio-Putino, K. Korsako, 20 dar niekur nepaskelbtų Julijaus Janonio eilėraščių.

Ir, kas įdomiausia, jame bus įtalpinas Zemaičis raštas apie Morską.

Kas mane labiausia žavėja, skaitant Lietuvos laikraščius, tai naujų rašytojų vardai. Kaune jau pradeda pasizymėti šie jauni talentai: A. Bieliauskas, A. Baltrūnas, A. Kasiulis, V. Rudaitis, E. Selecionis.

Panevėžyje daug kalbama apie Vaitiekūną ir Gylaitį.

O štai Jurbarko ginnazija. Ten literatūriniam konkurse pasizymėjo: Povilas Petraitis, Jonas Zebliuskas, Keistutis Balčiūnas, Alfonsas Marmas, Vytautas Endriukaitis.

EUROPA ABEJINGA LINK MARSHALLO PLANO

Egiptas Prašo J. T. O. Pašalinti Britų Jėgas

Egiptas Kreipiasi į JTO Saugumo Tarybą Su Reikalavimu Daryti Spaudimą Britam

LAKE SUCCESS, liep. 11.—Egipto vyriausybė oficialiai kreipėsi į Jungtinių Tautų Organizacijos Saugumo Tarybą su prašymu paveikti į Britaniją, kad ji ištrauktų savo karines jėgas iš šalies. Egiptas savo pareiškimą sako, kad Britanijos karių jėgų buvimas Egipte savime persto pavojų pasaulio taikai.

Delsia Derybas Britai pakartotinai buvo padėję ištraukti visas savo karines jėgas iš Egipto ir tuo reikalauja, kad Britanijos karių jėgų buvimas Egipte palaikytų.

Manoma, kad Egipto valdžios skundas siekia paskatinti britus rimtai derybas vesti ir priimti prie kokios nors išvados.

Egipto skundas ateina kaip tik tuo laiku, kada britai pradėjo naujus manevrus Egipte ir Sudane, ir stengiasi kiršinti sudanečius prieš Egiptą ir atvirkščiai. (Sudanas yra britų olandija, uris gyvenojai pagaidantys suelti į unijai su nepriklausomą Egiptą — jei britų jėgos iš abiejų būtų ištrauktos.)

Svarbus Nuosprendis Čia nurodoma, kad JTO Saugumo Tarybų nuosprendis dėl Egipto skundo turėtų labai svarbų reikšmę. Manoma, kad aštri kova taryboje išsivystė, kol bus priimta prie išvadų.

Keturi Elektrifikuoti Sing-Sing Kalėime

OSSINING, liep. 11.—Keturi mirtiniai nutėsti asmenys vakar čia buvo elektrifikuoti. Visi keturi, jauni vyrai tarp 20 ir 35 metų, buvo nutėsti už žudystės. Jaučiausias, 30 metų Willie Thomas buvo nutėstas už policininko užmušimą 1945 metais New York'e. Kitas, 23 metų Arnold Sims buvo nutėstas už užduotį apipiešime. Edward Jones, 22 metų brooklynietis, iki paskutinės minutės teigė, kad jis nekaltas. Jis buvo nutėstas už nušovimą vieno vyro jį apiplėšiant.

Nepatvirtino Burmistro BERLYNAS.—Sąjungininkų taryba, susidedanti iš visų keturių okupacinių jėgų, nepatvirtino naujai išrinkto Berlyno burmistro Reutherio. Nepatvirtinti jo pirmieji ragino Tarybų Sąjungos atstovai taryboje. Reutheris skaitomas pro-nacių.

Šilta, saulėta, aukščiausia temperatūra 82. Saulė teka 5:27, leidžiasi 8:26.

ORAS

Šilta, saulėta, aukščiausia temperatūra 82. Saulė teka 5:27, leidžiasi 8:26.

Primenama, kad kuomet Iranas reikalavo iš JTO spręsti Tarybų Sąjungos karių Azerbaidžane reikalą, vakarinės jėgos buvo sukėlusios didžio pasaulinio konflikto išpūdį. Ir tas buvo padaryta, nors pati Teherano valdžia skundų nedarė, o tik Irano ambasadorius Washingtono be susitarimo su savo valdžia.

Egipto skundas prieš Britaniją, kaip nurodoma, turi žymeną politinę reikšmę, bet, kaip numatoma, vakarinės jėgos stengsis reikalą "užglostyti".

1,700 Atstatydinta Iš Valstybės Departamento

WASHINGTONAS, liep. 11.—Valstybės departamentas atleido iš pareigų 1,700 savo samdinių, tarp jų visą eilę svarbesnių pareigūnų. Atleidinamas pirmoje eilėje pravesas tarp informaciniai-kultūrinis pareigūnų užsienyje. Valstybės departamentas beveik visose šalyse užsienyje turi plačiai išsiskakojus propagandos ir informacijos aparatą. knygynus, informacinių biurų ir t. l. Dabar, kongresui mažinant fondus, departamentas pirmoje eilėje mažina savo informacinį skyrių.

Programos sumažinimas žymiai paliečia ir radijo transliacijos užsieniu. Visai bus nukirstos lygiolinės programos Kanadoi, Naujaijai Zelandijai, Pietų Afrikai, Portugalijai ir kelioms kitoms šalims. Vienok programos Tarybų Sąjungai, Jugoslavijai, Čekoslovakijai, Prancūzijai ir kitoms Europos šalims paliekamos.

TRAKAI.—Trakų apskritys "Gyvylių žaliavos paruošų" kontora, kur direktorius Alperatas, įsijungusi į socialistinį lenktyniavimą rinkimų garbei, išėjo iš savo įsipareigojimus įvykdė 1947 metų pirmoje ketvirečio planą ankščiau nustatyto laiko.

Lewis Pamiro? WASHINGTONAS.—Kalbėdamas laikraštininkams vienas AFL vad. Dubinskis, pareiškė, kad Lewiso unijos laimėjimas yra toks pilnas, kad jis pamiro reikalauti vieno: kad savininkai apmokėtų ir \$700,000, kuriuos unija užmokėjo kaip baudą teismui.

WASHINGTONAS.—Senatas laikinai atidėjo svarstymą veteranų atostoginių bonusų iškeitimo.

McCOOK, Neb.—Nauji potvyniai šioje srityje daro daug žalos derliui.

WASHINGTONAS.—Jaunų demokratų partijos veikėjų suvažiavimas pasiskė už Trumano kandidatūra 1948-tais metais.

CIO unijantai pikietuoja hažnyčią St. Joseph, Meh., kurioje angtien Emė šliūba senatorius Tafto stūnus Lloyd. Pikietininkai pasakė jaunavedžiai, jog jie ypatiskai prieš jį nneko neturi, bet negali pakęsti Tafto vardų už išleidimą priešdarbinikiško įstatymo.

1,500,000 Rengiasi Numato Francuzijoje Valdininkų Streiką

PARYŽIUS, liep. 11.—Milijono su puse valdininkų streikas buvo atidėtas iki šio mėnesio 15-tos, kad nepakęsti streiku taūnėi šalies šventei Liepos 14-tą (Bastilės Dieną).

PARYŽIUS, liep. 11.—Francūzijoje numatomas vienas didžiausių streikų šalies istorijoje—milijonas su puse valdžios samdinių streikas, kuris gali prasidėti, jeigu Ramadiero vyriausybė ir toliau laikysis užsišpyrimo nekelti algų.

Valdžios pareigūnai ir samdiniai reikalauja, kad algos būtų pakeltos 250,000,000,000 frankų per metus įskaitant visas. Pradžioje reikalavimas buvo didesnis—300,000,400,000 frankų, bet samdinių unijos padarė kompromisinį sumažinimą.

Unijos atstovas vakar pareiškė, kad streiku prasidėjus jis bus generalinis ir neribotuam laikui ir bus streikuota tol, kol Ramadiero valdžia nusileis.

CIO Sako: Sveikatos Apsaugai-Plano, Ne Labdarybės

WASHINGTONAS, liep. 11.—CIO nariai ir jų šeimos,—18 milijonų pilnai remia Wagner-Murray valstybinis apsaugos sistemos liaudies sveikatai, pareiškė CIO sekretorius Carey. Jis kalbėjo senato sveikatos reikalų sub-komisijai.

Carey nurodė, kad liaudies sveikata yra perbrangi, kad ji būtų palikta visokių labdarybės organizacijų rūpesniui. Sveikatos apsauga, gydymas, tinkamiausi gydytojai, ligoninės ir klinikos turi būti priemami be mokesčių visiem per sveikatos apdraudus sistemą, kaip tai reikalauja savo plane senatorius Wagner ir Murray. Tafto planas toli nepatenkinantis.

Tik 14 Šalių Tarsis Dėl Plano Paryžiuje

9 Salys Kvietimą Atmetė; Šveicarija ir Švedija Dalyvauja Tiktai "Sąlyginiai"

PARYŽIUS, liep. 11.—Kvietimus priėmusių kraštų delegacijos šiandien jau pradėjo atvykti į Paryžių. Itevinas atvyko ir aerodrome buvo sutiktas užsienio ministro Bidault'o.

"Pravda": Konferencijos Planai Yra Hipokritiški MASKVA, liep. 11.—Paryžiuje prasidedant Marshallo plano svarstymo konferencijai, "Pravda" pareiškė, kad rengėjų planai yra hipokritiški. TSRS buvo kvietama žinant, kad planai jau neįpraktiniai, ir kad sudaryti įspūdį, jog ji konferencijai išardė.

Jinnah Bus Pakistano Britų Gubernatorius KALKUTA, liep. 11.—Pranešama, kad britai Pakistano (musulmonų Indijos) dominijos gubernatorių paskirs ne britų, bet patį musulmonų Lygos vadį, Ali Jinnah. Tas buvo numatyta, nes Jinnah gan išikimtai britams tarnauja skaldydamas Indijos vienybę ir neleidzdamas sudaryti vieningos Indijos respublikos.

Kas bus paskirtas Industano (indusų Indijos) dominijos gubernatorium, iki šio nebuvo pranešta, bet manoma, kad jis bus britas, ne indusas.

Tuo tarpu svarbiaus Klyberio tarpukalnio aplinkiniai gyvenlojai nubalsavo, kad jie nori priklausyti Pakistanui. Bent taip praneša tų sričių radijai. Minimas tarpukalnis yra ekonominiai ir strateginiai labai svarbus, nes jis yra beveik vienintelis kelias iš Indijos į Afganistaną.

AFL Sako: Liaudies Rems Sveikatos Apsaugos Istatu Planus

WASHINGTONAS, liep. 11.—7 milijoni Amerikos Darbo Federacijos narių remia Wagner-Murray nacionalės sveikatos apdraudus plano pareiškė senate AFL atstovas Nelson Cruikshank. Ir jis pridėjo, kad valstybinę sveikatos apsaugą remia visa Amerikos liaudis.

AFL atstovas liūdijo senato sveikatos reikalų sub-komisijai. Jis pareiškė, kad unijantai nepatenkinti Tafto sveikatos planu, kuris daug ką palieka labdarybei, o reikalauja praversti Wagner-Murray planą, kuris numato pilną sveikatos apsaugą ir priėmiamumą prie gydymosi priemonių visiems po valstybinio apdraudus planu.

PARYŽIUS, liep. 12.—Taip vadinama Europos ekonominio atsistatymo konferencija čia šiandien pradeda prisilegtoje atmosferoje. Įstiktinimas viešpatuja, kad ne tik Rytų Europoje (taip vadinamoje "Sovietų sferoje"), bet ir Vakaruose dėl Marshallo plano yra labai daug abejonių.

14 šalių priėmė kvietimą dalyvauti konferencijoje, kurią saukė tik britai ir francūzai. Tos šalys yra:

- Luksemburgas
Portugulija
Francūzija
Šveicarija
Norvegija
Britanija
Olandija
Graikija
Austrija
Švedija
Belgija
Danija
Italija
Airija

Dvi tų šalių, Švedija ir Šveicarija, pareiškė, kad jos dalyvauja sąlyginiai ir "priims tik tuos punktus, kurie neturės politinio pobūdžio". Šalia Tarybų Sąjungos, kuri neįsidėjo prie konferencijos šaukimo ir nedalyvauja, sekamos 8 šalys kvietimą atmetė:

- Čekoslovakija
Jugoslavija
Rumunija
Bulgarija
Vengrija
Albanija
Suomija
Lenkija

Kaip jau buvo pranešta, Čekoslovakija buvo pareiškusi sąlyginiai priėmimą kvietimo dalyvauti, bet vėliau sutikimą ištraukė. Čekoslovakijos valdžia išleido komunikatą, kuriame aiškino, kad ji negali dalyvauti konferencijoje, kurioje nedalyvauja jos visos kaimynės, su kuriomis ji turi tampus ekonominius ryšius.

Paskutiniai Pranešimai

WASHINGTONAS.—Senatas šiandien, seštadienį, laikys specialę sesiją, kad nubalsuoti dėl mokesčių kirtimo įstatymo.

WASHINGTONAS.—Sekretorius Marshallas konferavo su senato užsienio reikalų komisija, kuriai pareiškė, kad Paryžiaus konferencija "ne visai be vilties".

WASHINGTONAS.—\$35,000,000 vertės ginklai jau pakelyje į Graikiją dėl fašistinės valdžios kontroluojamos kaguomenės apginklavimo.

Senatorius TAFT

Vietoje tikro plano dėl sveikatos apsaugos apdraudus jis siūlo "erzatt planą" paremtą ant labdarybės.

VILNIS

Lithuanian People's Daily
Published daily except Sunday and on every Friday
together with the regular edition is included an English Section...

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ilgarankė Doktrina

Trumano doktrinos pirštai jau pasiekė ir Indoneziją. Washingtono valdžios intervencija į vidujinius Indonezijos reikalus...

Olandų laikraštis "Waarheit", darbininkiškas laikraštis, sekamai apibūdina padėtį Indonezijoje...

Dėdė Samas sakosi nesigali pinigų nei olandų kolonialei valdžiai, nei Indonezijos respublikos valdžiai...

Washingtono valdžiai rūpi, kad indonezų valdžio nebūtų kairiųjų, kad ta valdžia būtų tik lėlių valdžia...

Kaip Indonezijos sąmoningai darbininkai žitūrį ir savo šalies padėtį? Atsakymą į tą klausimą duoda Indonezijos darbo unių suvažiavimas...

Suvažiavimas kreipėsi į Pasaulinę Darbo Unijų Federaciją, prašydama remti indonezų kovas už pilną nepriklausomybę...

Čia aišku, kaip diena, kokią pozicija užima Indonezijos darbininkai ir visa tos šalies progresyvi visuomenė.

Uzbonas Šalto Vandens
Kad jau užtrūbijo tai užtrūbijo komerciniai didliajai, kad kas tą išvogė atominės bombos sekretus...

Bet štai, Senato Rūmuose pakyla senatorius Hickenlooper (Iowa) ir ant melagių karštalošijų užpila uzboną šalto vandens...

Štai kame pamatinųjų problemų šaknis. Pasiūrusiems kaip Paryžių susirinkę pasaulio gydytojai nustatys ligų diagnozą ir kokie ten bus surašyti receptai.

Telefonistai vis labiau įsitikina, kad pagatuoja jiems dėtis prie CIO
Viena iš nepriklausomų telefonistų darbininkų unių, turinti 22,000 narių, šiomis dienomis nusprendė įsijungti CIO uniūn.

Lyg niežų apstėsti raudonėdžiai pradėjo tikrą kacių koncertą. Laikraščijų lapuose sumirgėjo vardai Atominės Energijos Komisijos, astūniū mokslininku, Komunistų Partijos ir net Tarybų Sąjungos ambasadoriaus Washingtone.

Ir visa ta istorija, kaip pasirodo, buvo išnykšio iščiulpta. Bet tas nei kiek nemažina pavojaus, kokį sudaro panašias kacių koncertai...

Senatorius Bourke Hickenlooper atliko savo pareigą, numaskuodamas kalvius melagius. Net Baltajam Name buvo padarytas pareiškimas, kad jokie sekretai neišvysti...

United Press praneša kas Washingtono kalbama ir kaip interpretuojama panašijų melų gimimas. Keno interesoose yra gązdinti visuomene šnipais?

Reakininkai ir jų kamarotai Armijoje nekencia Lihenthalio ir jo kolegu, kurie veikia Civilę Atominės Energijos Komisiją...

Ko nori reakininkai? Jie nori pasiknisti po Lihenthalio vadovaujamos komisijos pamatais. Štai kur šunelis pakastas.

Paryžiaus Konferenc. Išvakarėse

Šiandien Paryžių prasideda konferencija, kurioje bus tariamasi apie Marshallo planą. Konferencijos sąstatas yra toks, kad ten bus daug daugiau politikos, negu ekonomikos...

Konferencijos iniciatoriams, Bevinui ir Bidaut, nepavyko įvartyt kylį į gerų kaimyniškių santykių sistemą, kurią sudaro visa eilė naujų demokratinių valstybių.

Chicago "Sun", kalbėdamas apie Paryžiaus konferenciją, pareiškia gan didelį abejonių apie jos pasisekimą.

Europinės šalys krypta prie socialistinės santvarkos. Amerikos doleris neturi tos magiškos jėgos, kuri suskaldytų tą socialistinės minties tekėn.

Isitėmykite ką sako "Sun", kuris nei iš tolo nėra komunistų ar socialistų laikraštis, o tik paprastų liberalų laikraštis.

Si buvusioji aktorė, apskabinėjusi aukšu ir deimantais, buvo pasitikiła Romos liberalų didžiausia pagarpa ir guodone.

Penktadienį jimi praleido 20 minučių pus popiežių, kuris gyrė Argentinos duosnumą ir josios pavyzdinumą prezidentų...

Tą patį vakarą Peronienė buvo vašinta Grand Hotel'iu, kur buvo surušta didelis pokylis. Ten dalyvavo aštuoniolika žmonių.

Apžvalga

BLAIVĖJIMO VALDANČIAI.

Lietuvos Vyčių mėnesinį žurnaluką "Vyčiai" šiuo laiku redaguoja p. K. Pakštas. Jis pats, ar kas kitas daro ekskursiją į lietuvių sielos gelmes ir raportas apie tą ekskursiją surašytas sekama sprendime.

"Mes (lietuviai) esame 'meniško vaikai', t. y. šaltoki, nelabai socialistai ir gana ryškūs aukoms. Mes sekame nusistatytą čia madą—skaičius pasigirti. Beveik visos mūsų rezoliucijos primena Amerikoje esant milijoną lietuvių. Gerai pasakyta—milijonas... mat, jo niekas negali nei pamatyti, nei suskaičiuoti. Gal būt Amerikoje ir būtų artil 650,000 lietuvių kilmės žmonių, kurie dar moka po keletą lietuviškų žodžių. Tačiau, oficialiai valdžios statistikai lietuviškų kilmės prisipažįta tik 394,800 žmonių. Tasai skaičius gal ir bus archaiškas tikrovė. Organizacijų turime daug, bet jos gan smulkutės, ameniškos (bekraujės). Josna priklauso apie 70,000 žmonių, arba vienas iš šešių lietuvių. Ar organizacijos ameniškos, be kraujo, be entuziazmo. Gal būt, turime apie 5,000 tikrai susipratusių lietuvių, kurie sudaro visokias valdybas, komitetus..."

Ponas Pakštas, kaip matote, labai markatnas, kai rukoja katalikių, socialistų ir tautininkų gilitas, nes tik apie tą tautos dalytį jis gali kompetentiškai spręsti. Nuo labai aukštos šakos, kurioje parašyta milijonas, jis nutopia ant labai plonutės šakelės, kurioje parašyta 5 tūkstantčiai!

K. Pakšto savikritiški apsidūmėjimai supuola su A. Vaičiulio pareiškimu, kad pas klerikalius, tautininkus ir socialistus—

"Lietuviška knyga yra pakutėnė skarmalūviene." Kalnai kalnuoti, pakalėnės nuplikę. Pakštas pesimistiškai duodena. Vaičiulaitis mato merdėjimą.

Bet šimūčiai, Grigaičiai ir Karpiai dar barabanija apie miliona. Jiems reikia blufuoti ir milijinti svetui akis, nes reikia pinigų.

PERONIENĖ, POPIEŽIUS, LIBERALAI, KARDINOLAI.

"New Republic" korespondentas John Meeklin praneša apie Argentinos diktatoriaus žmonos atsiklankymą Romoje.

R. Mizara atpasakoja "Laisvėje" to korespondentui labai įdomias informacijas: "Si buvusioji aktorė, apskabinėjusi aukšu ir deimantais, buvo pasitikiła Romos liberalų didžiausia pagarpa ir guodone."

Ties ambasada susirinko fašistų gauja, kuri padėjo garbint Peroną. Bet toj minioj tuoj pasirodė komunistai, kurie pradėjo skeikti lapelius—"Salin fašizmas."

Policija pradėjo gaudyt lapelių dalintojus. Suarežuota 27 komunistai. Išvada: Tikėtai komunistai atliko savo pareigą.

Diskusiniu Klausimu

Rašo Alice Jonikienė.

Draugas V. Bovinas patiekdamas savo diskusinį straipsnį "Jaunimo Rolė Pažangiam Amerikos Lietuvių Judėjime Faktų Šviesoje", išlėkė tūlus silpnumus mūsų jaunimo veikloje ir išjudino plačias diskusijas. Jau nemažai ir senesnių veikėjų ir jaunuolių išsireiškė mintis "Laisvės" ir "Vilnies" skiltyse.

Tokių diskusijų mums jau senai reikėjo. Visai teisingai sako d-gas Bovinas, teigdamas, kad "Klausimai, kurie čia diskutuojami, kyla ne tik manijje, bet ir kituose mūsų judėjimo veiklose."

Klausimais, kuriais d-gas Bovinas rašė, turėjome visi susirūpinti jau senai, bet taip sau leista viskas liuostai, nepaisant, kad mūsų judėjimas daug nukencia abelna, netik jaunimo veikla dėlto, kad tie, kurie supranta tą judėjimą, neiskėlia silpnumų, kaip padarė d-gas Bovinas.

Perskaiciu Bovino straipsnį net tris kartus ir niekaip negalėjau surasti jame to pesimizmo, kurį jam primeta d-gas J. Gasūnas. Neigi mačiau kokių tai kraštutinių bei lygsvaros nepripilakymo, kaip "Laisvės" editoriale perspėjami diskutantai.

Senesnieji veikėjai, išskyrus Gasūną, visi rodos sutiko su Bovino išreikštom mintim. "Jaunuoliai," bent keili, parodė užsivagimą. Jie nurodo, kad Bovinas neigia sportą, kuris, sulyg jų nuomone, vienatinis išganymas norint išauginti LDS ir įtraukti jaunimą į jį.

Perskaicius kelis kolumnisto Frank Stulgio straipsnius ir sarkastišką Frank Yakščio atsakymą Bovinui juo straipsnyje "To Those Who Pronounce 'Menas With Bated Breath,'" aiškiai pasirodo teisingumas d-go Mizaros pasakymo (Krisluose), kad vyriausias trūkumas mūsų jaunime reikiškias tamed, kad jam stoka politinės apšvietos ir organizacinio išsiamoninimo. Juo straipsniai parodo, kad jie, anot Mizaro, nesinaudoja marksistininiu kompasu.

D-gas Yakščis savo straipsnyje sako: "The LDS sports movement is doing a good job selling the progressive movement to the younger generation."

Noriu klausiti Franko kiek įtraukta narių į LDS tuoni kardinalol. Ten išgersta 80 butelių šampano. Romoj būdama Peronienė apsisotoje Argentinos ambasadoj, kur buvo išleista \$25,000 juos kambiary įruošimui.

Ties ambasada susirinko fašistų gauja, kuri padėjo garbint Peroną. Bet toj minioj tuoj pasirodė komunistai, kurie pradėjo skeikti lapelius—"Salin fašizmas."

Policija pradėjo gaudyt lapelių dalintojus. Suarežuota 27 komunistai. Išvada: Tikėtai komunistai atliko savo pareigą.

mitingė. Gavau atsakymą, kad perdaug darbo turi choras, ogi... "vistik viti nei eis. Dėl kelių mažai naudos mitingui."

Bet tie draugai neįmato, kad vien pripažinimas Pirmosios Gegužės šventės būtų parodęs, kad mūsų chorą eina pažangos keliu. Išsiamonėję nariai būtų davę, ogi kiti būtų pradėję bent mąstyti apie Pirmosios Gegužės reikšmę ir laipsniškai bent pradėję išsiamoninti.

Vietoj to, mūsų jaunimas buvo maitinamas tokiu veikalu, kad "Rio Rita." Tris, keturis vakarus juos vilijo tuom, kad pasirodys pulkikuose kostiumuose ir "dilemų" veikalė. Ir tai per dekalet mėnesių taip kas savaitė vargo, šilo, kol išmoko tą veikalą, kuris savyje neturi nei krishlelo to, kas keltų jaunuolių samingumą ir artintų jį prie pažangaus judėjimo.

Taip pat bus ir su sportu, jeigu jį laikysime pačiu didžiausiu tikslu, ne priemone pasiekimui to, dėlko mūsų visas judėjimas budavojamas: kovai prieš reakciją.

Argi mūsų lietuviškas jaunimas tiek daug skiriamas nuo abelai Amerikos jaunimo, kad jam tik galima siūlyti vien sportą (arba paroduot LDS sportu)? D-gas Bovinas teisingai klausia, kodėl mūsų laikraščij angliškuose skyruiuose jaunimas nesusapžindinamas su tokiais anglų kalba einančiais žurnalais, kaip "New Masses", "Main Stream" ir dar nuo savęs pridėsiu, tokioms geroms knygom, kaip Howard Fast vėliausi kūriniai "Freedom Road," ir kiti.

Paskui, apart sporto (neįsigykite nuomonės, kad esu priešinga sportui), kodėl LDS jaunuoliai negali toje organizacijoj praversti kampaniją dėl Murray-Wagner-Dingel biliaus, kaip padarė IWO? Keli numeriai IWO organo "The Outlook" buvo pašvęsti to biliaus gylidenimui, visa organizacija buvo sumobilizuota rinkimui parašų už tą bilių. Jei jau mūsų senesniems nariams tokie klausimai sunkiau praversti, tai jaunimui, kuris jau, kaip Mizara sako: "Daugumoje suaugę vyrai ir moterys,—daugelis jau savo šeimas turi arba laukiasi," tokis klausimas turėtų rūpėti, nes tai visus pašviečiantis klausimas. Juomi jau būtų keliama sąmonė jų, kurie iki šiol nežinėjo arba negirdėjo apie jį.

Jei norime išauginti LDS, tai neapsirubėžiukime sportu, nes jau tuoj daugelis ir tu, kurie šiandien juom tik rūpinasi, turės pradėti svarstyti apie rimtesnius dalykus; kur gauti darbą, kaip išmaitinti šeimą. Pradėkime sukintėtis pas darbininkų mases, kurioms šiandien rūpi kaip bus rytoj, kada išsibaigs pakutėnės sutapoms, kada nebus kuom nupirkti tinkamo maisto vaikiukams. Aš manau, kad ir mūsų lietuvių didžiama bus tose eilėse; tik labai mažas skaitlius yra (Tąsa 7-tam pusl.)

Mokslas Menas Literatura

SUGRIŽIMAS PRIE SENŪJŲ TRADICIJŲ

Rašo Vilniškis

Theodore Dreiser, Upton Sinclair ir Jack London sukūrė daug tokių apysakų, kuriose jie šturmavo turčių privilegijas ir seno gyvenimo prietarus. Jie skelbė karą aukso vėršiams ir maonams.

Is jų kūrinių bene geriausi Uptono Sinclairio "Rais-tas" (The Jungle), Dreise-ri "Amerikoniška Tragedija" ir Londono "Geležinė Kulnis." (Dvi pirmosios apysakos yra išverstos lietuvių kalbon.)

Karo metu ir literatūri- niam fronte įvyko paliau- bos. Rašytojai beveik neata- kavo privilegijuotų viršūnių. Visi susikopė bendrame tikslė—kovoti fašistinį prie- šą.

Karas pasibaigė. Ameri- kos gyvenimo negerovės, kontrastas tarpe viršūnių ir apačių, karo metu, ne tik neišnyko, bet padidėjo. Ka- ru pasibaigus reakcija dar labiau išskėlė savo gauruotą galvą.

Daug ženkly rodo, kad geresnieji Amerikos rašyto- jai grįžta prie senų litera- tūrinių tradicijų—prie U- ptono Sinclairio, Dreiserio tradicijų.

Ryškiausiai to posakio įrodymu yra nauja Sinclair Lewis'o apysaka "Kings- blood Royal."

Sinclair Lewis ilgai tylė- jo. Buvo manyta, kad jo didelis talentas pradeda užgesti. Staigiai jis nušvietė literatūrinį hori- zontą nauja pošvaiste. Jo apysaka "Kingsblood Ro- yal" yra labai stambus įvy- kis mūsų demokratijoje. Ne todėl, žinoma, kad Lewis giedotų jai himnus, bet to- dėl, kad jis ima už ragų tą Amerikos gyvenimo proble- mą, kuriai vardas rasinė ne- apykatka.

Sis Lewis'o kūrinys yra šauksmas kovon prieš rasiz- mą, prieš tą baisią vaf, kuri užteršė žymią dalį Ameri- kos visuomeninio organiz- mo. Jis kelia savo galingą balsą už negrų politines ir socialines teises. Jis į dul- kes sutrina Hitlerinį myta, kad vienos rasės yra aukš- tesnės, o kitos žemesnės.

Buržuazinės spaudos lite- ratūriniai ekspertai skysta minima ant savo veido pasvei- kimo Sinclair Lewis'a. Jie, žinoma, negalėjo užtylėt tą veikalą, nes Lewis yra No- bello pryzo laimėtojas. Kaipgi jį užtylėsi? Lewis'o apysaka jiems buvo tuo di- desnė staigmena, nes jie tik-ėjosi, kad Lewis palinks prie konservatizmo ir nusi- tars paskeisti pirmiau pel- nytuose lauruose.

Sinclair Lewis, ištikrųjų, iškirto jiems pirmalapsnį špōną ir surprizą. Jis pasir- rinko savo tema pūliuojan- čią žaidžą, kurios vardas ra-

sinė neapykanta ir linčius.

Tali kritikai sako, kad "Kingsblood Royal" yra mokslinis traktatas. Tai kas, kad taip ir būtų. Tai traktatas inkorporuotas gyvon dinamiskon apysakon, kuriai netrūksta ir šaizios satyros.

Howard Fast sveikina tą apysaką. Ją sveikina ir Mike Gold ir S. Sillen. Ją sveiki- na, jei norit, visi kairia- sparniai.

Kuomet James Byrnes, George Marshall arba ir pats Trumanas deklamuoja apie demokratiją, Sinclair Lewis jiems sako: Pasizū- rėkit į mūsų demokratijos veidą!

Be šios apysakos, pasiro- dė dar kelios geros apysa- kos, kurių socialinis turinys negalima nedakainuoti.

Laura Hobson parašė "Gentleman's Agreement." Centralinis to kūrinio punk- tas—kova prieš anti-semi- tizmą. Apysaka gerai, ju- driai parašyta, ji tinka ma- siniam skaitytėjui. Jos pe- dagoginė rolė itin ryški.

Willardo Motley "Knock on Any Door" iškelia alkš- tēn visuomenės ir valdžios atsakomybę už netikusį vaikų auklėjimą tam tikrose įstaigose. Užuot vaikus re- formavus, iš jų ruošiamą kriminalistai.

Reikia sutikti su S. Sil- len'u, kad Amerikos litera- tūriniam fronte vyksta per- siorientavimas. Visa eilė rašytojų grįžta prie senų kovingų tradicijų.

Čia neprošalį bus klausi- mas Johnui Steinbeckui. Jis davė Amerikai tokį puikų kūrinių kaip "Grapes of Wrath." Ar jis "grįš", kaip Sinclair Lewis "grįžo"?

Sakoma, kad jis vyksta Maskvon atsiiml savo hono- rarą už savo knygas, išver- tas rusų kalbon. Jį ten ypač gerbia už "Grapes of Wrath."

Kokią naują dovanaį jis patieks Amerikos visuo- menei?

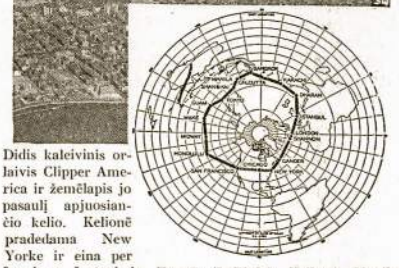
SAHAROS JUDEJIMAS.

Per paskutinius kelius metus Saharos didžioji dy- kuma šiaurės Afrikoje pra- dėjo "slinkti" artyn prie ju- ros kranto—nauji pirma- pusiau derlingi buvę plotai apsendinga smėliu. Art 600, 000 vietinių gyventojų (ara- biškai kalbant beduinai) jau buvo priversti apiešti savo ganyklų plotus.

Naujas vienetas, Chicago Ex-mainierių choras, tapo pil- nateisus LMS nariu šiomis die- nomis vienetu įteikus nario hidijimą (čarter). Mūsų buvu- sių angliakaus chorui, kuris prides savo balsus prie mūsų bendro dainų magzo, vadovau- ja Nancy Roman.

"PRIESAUKA" CHICA- GOJE.

Tarybinė filma "Priesai- ka" ("The Vow") ateinan- čiā savaitē bus pradėta ro- dyti World Playhouse tea- tre. New Yorke minima fil- ma turėjo didelio pasikei- mo ir jau rodoma kelinta sa- vaitē.

Didis kaleivinis orlaivis Clipper America ir žemėlapis jo pasauli apjuosian- čio kelio. Kelionē pradėdama New Yorke ir eina per Londoną, Instambulą, Karadž (Indijoje), Kalkutą, Manilą Sanchaju, Guamo salą, Honolulū, San Francisco ir atgal į New Yorką.

SU IRAPLINK

Visais organizaciniais LMS reikalais kreipkitės šio adresu:
L. Yonikas, c/o LMS, 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.
A. Šilėnas

Ryšiai tarp Amerikos lietu- vių pažangiečių meno veikimo ir meninio-kultūrinio gyvenimo Lietuvoje iki šiol lieka toli ne- patenkinanti LMS centro užduo- tis turėtų būti nugalėjus tech- niškus sunkumus palaikyti uo- latinį kontaktą su mena veikia Lietuvoje.

Vienas žingsnis ta linkme bu- vo padarytas organizacijos sek- retoriui susisiekus su Lietu- vos Rašytojų Sąjungos organu "Literatūra ir Menas" redak- cija.

LMS centras iš Vilniaus da- bar gavo pilnus "Literatūra ir Menas" kompleksus, nuo pirmo numerio. Numatoma gauti re- gulariai visus numerius ir įri- šant knygos formoje turėti ar- chyvuose.

"Literatūra ir Menas" yra ne- išsėmiamas šaltinis literatūri- nių rašų, meno veiklos apžval- gų, poezijos, meno-kultūros kritikos ir tt.

Lietuvių Meno Sąjungos cen- tras gavo laisną nuo Laukuvos (Tauragės apskritys) valsciaus veikėjo A. Bartasiaus, kuriame jis prašo prisistūti vėliausius dramatinis leidinius.

Laukuviečiai scenos mėgėjai, kaip pasirodo, žingėdauja Amerikos lietuvių sukurtais veika- lis.

Beje, mums skaitant laisną iš Laukuvos, kurios veikėjas LMS kažkaip "surado," meš su šyp- sena prisiminėme neseniai kai kur vykusį "LMS centro išeko- jimo spartakiačą." Ir jeigu meš neklystame, tūlas F. Y. dar te- beieško centro—paskutinis en- tuziastas...

Chicago Lietuvos Liaudies Teatras pirmas gavo nuo LMS tik išleisų penkių veiksmų rim- tą dramą—Zemaitės "Klapy- nę." Veikalą dramatiavo pa- siemiant Zemaitės novele V. Mi- liūnas. Originalė laida Lietuvo-

Galingas Teleskopas

Šią vasarą Palomar Kal- ne, Kalifornijoje, bus įstata- sias naujas teleskopas, di- džiausias visam pasauly te- leskopas. Jo veidrodis turės 17 pėdų diametre. To instru- mento svoris bus apie mi- lioną svarų.

Mokslininkai mano, kad su to teleskopo pagelba jie matys du kartus toliau ne- gu ligi šiol matė. Jiems at- siskleis daug platesnės per- spektyvos pažinti visatos slapybes.

Pereitais metais Ameri- kos Astronomų Draugijos suvaizdavime buvo padaryta pranešimų apie gimimą ir evoliuciją žvaigždžių ir pla- netų iš kosmiškų dulkių. Astronomai linksta prie iš- vadų, kad pasaulio tvėri- masis yra niekuomet nepa- sibaigias procesas, apimas visas nesumatomas visatos sferas.

Kitas teleskopas, įstata- tas Wilson Kalne, Kalifor- nijoje, yra dvigubai mažes- nis, negu tas teleskopas, apie kurį mes čia kalbėjome. Bet ir jis davė astronoms daug naujų davinųjų arčiau pažinti kosmosą. Naujas teleskopas apims aš- tuonius kartus didesnius plotus, negu pirmiau stūdi- joti plotai. Žmogus, turė- damas tokią akį, daugerio- pati praplės savo žinojimo rybas.

Mokslininkas Peter Stone sako, kad fotografijos, ku- rios bus nutrauktos per tą teleskopą, bus atspindžiu šviesos, kuri keliavo milio- nus metų atgal, atseit be- veik nuo laiko pradžios.

Konstrukcija naujo teles- kopo, kuris bus įruoštas Palomar Kalne, buvo tikrai gigantiškas darbas, kurį bendromis jėgomis atliko chemikai, fizikai, geofizi- kai, klimatologistai ir sti- kloriai. Tarp kitko, reikėjo sudaryti nauja stiklo for- mula veidrodžiui. Stikladri- bians niekad pirmiau nereik- jė suvartot tokio didelio kiekio svarvoto skystčio.

Tas milžiniškas darbas nebuvo atliktas per metus ar du. Tam reikėjo keliol- kos metų skrupulingiausio darbo.

Astronomai pasitiki, kad su pagelba teleskopo ant Pa- lomaro Kalno bus galima iš- spręsti klausimas yra ar nėra ant Marso taip vadinami kanalai, yra toj planetoj ar nėra organiškos gyvybės.

Apie tuos kanalus ant Marso kalbama jau nuo pa- baigos pereinoto amžiaus. Gal su pagelba naujo teleskopo bus galima patirti ar tai darbas intelligenčių su- tvėrimu, ar tai tik gamtos kaprizas.

Kalifornietis.

geltonosios rasės tautų kal- bų šakos.

SENI AMŽIUMI,-- JAUNI DVASIOJE

V. VINCAITIS.

Ar žinote, kad garsiausias vokiečių poetas Goethe parašė savo genialų kūrinių "Faust," būdamas 82 metų amžiaus?

Ar žinote, kad Benjaminas Franklinas, susilaukęs 78 metų amžiaus, dar buvo pilnas pajėgumo ir buvo pas- kirtas jaunutes Amerikos valdžios būti ambasadorium Francūzijoje?

Ar žinote, kad kompozitorius Verdi parašė dvi geriausias savo operas, turė- damas 70 metų?

Ar žinote, kad Arturo Toscanini, gambiausias orke- strų konduktorius, turi jau 80 metų? O Bernard Show baigė devynius metų kryželius?

O ką jūs sakysite apie močiutę Ella Reeve Bloor, kuri susilaukė 85 metų, yra viena iš jauniausių Amerikos komunistų? Jai nereikia jokio elekysro. Ji ir- be jo apgalėjo seną amžių.

Čia įvardinti seniai su- mušta tą žioplą tvirtinimą, kad žmogus jau nėra nau- dingas, peržengęs 45 metų slenkstį. Taip sakydavo ka- pitalistai. Jei tui 45 metus, nebus jau tau darbo.

Čia įvardinti seniai sumu- šia ir tūlų mūsų draugų "ar- gumentą," kad šesiu dešim- tių metų amžius yra žmo- gaus naudingumo galas. Amerikos gyventojų sąstata- s, pagal amžių, taip pat mušta tą argumentą.

Prieš šimtą metų Ameri- kos žmonės buvo jaunesni, bet jie ir mirdavo jaunesni. 1850 metais iš kiekvieno šimto amerikiečių aštuonia- desimtis septyni buvo žemi- au 45 metų. Vadinasi, tik trylikats nuosimtis buvo virš 45 metų.

O kaip dabar? Dabar jau 28 nuosimčiai Amerikos gy- ventojų įeina grupėn "se- nių"—45 metų ar daugiau.

Taip yra todėl, kad medi- cina ir higiena prailgina vidurkį žmogaus gyvenimo. Nuo 1900 metų kūdikį mir- tingumas sumažėjo daugiau negu trečdaliu.

Jeigu Amerikos gyvenime nebus kokių nepaprastų su- kretimų (karų), tai už 30 metų senių propozicija bus dar didesnė.

Mokslininkai apskaičiuo- ja, kad 1980 metais šioj ša- lyjy bus 60 milijonų žmonių, persivariusių per 45 metus, o iš to skaičiaus bus bent 22 milijonai, persivariusių per 65 metus.

Tai, senių skaičius vis labiau didės, žmogaus am- žiaus vidurkis bus ilgesnis.

Senių pozicijas dar labiau sustiprins, jei bus apgalėta tokios ligos, kaip vėžys ir širdies liga.

metų pajėgumas. Menkėja jų jėga ar ne?

Pamatiniai pravesti eks- perimentai sako, kad didelė didžiama darbininkų ir pro- fesionaliu nėra silpnėsi, su- silaukę 45-50 metų amžiaus. Jei darbo sparta tūlais atvė- jais ir sumažėja, tai padi- dėja apskrumas darbe, pa- sireiškia didesnis patyri- mas.

Rekordai rodo, kad esma- ma industrinių darbininkų, kurie atlaiko savo pozicijas, nors ant jų užgulė aštuoni metų kryželiai.

Zmonės smarkiai kovoja, kad nepatekti kategorijon nenaudingų.

Senio amžiaus problema yra daug ir komplikuo- tų. Valstybė turi daug daugia- rūpintis, kad senas amžius nebūtų slogutis ir kad sene- liai būtų aprūpinti visa kuom. Turi būti daug da- ugiau socialinio planavimo. Žinoma, prie socialistinės santvarkos, visa tai būtų daug lengviau išspręsti ne- gu prie kapitalistinės san- tvarkos.

Senesnių žmonių darbas dirbtuves turėtų būti ki- taip sureguliuotas.

Medicina yra geriausias senių draugas. Dr. Martin Gumpert, specialistas seni- mo problemose, sako: Kada mokslas apgalės širdies li- gą, vėžį, cukraligę ir ne- phritis, natūralis amžiaus dydys bus labai ilgas—net iki 120 metų.

NAUJOS KNYGOS

"Už Šilkinės Uzdangos" Informuojanti Knyga.

"Už Šilkinės Uzdangos" ("Behind the Silken Curtain"), parašyta Bartley C. Crum, išleido Simon & Schu- ster, kaina \$3, 311 puslapių.

"Už Šilkinės Uzdangos" yra įdomios informacijos pilna knyga apie britų (ir dalinai jankių) imperializ- mą Palestinoje ir Artimuose Rytuose bendrai. Britų imperializmo rolė Artimuose Rytuose jau buvo dema- skuota per metų eiles didi- liame skaičiuje knygų.

Bet B. C. Crum'o knyga paleičia naujausias įvykius, vaizdingai ir gyvoje kalboje nupiešia dabartines britų intrigas, nurodo kaip britų agentai vienu metu remia arabų kraštutinius naciona- listus ir iš kitos pusės netie- siogiškai padeda žydų tero- ristams, kad tik šalyje ne- būtų ramybės, kad tos dvi grupės nesustaikytų, kad neatsikreiptų prieš tikrą priešą—britiškąj imperializ- mą.

Knyga lengvai skaitosi ir yra patraukiančio turinio formoje.

N.

Laiškai iš Lietuvos

K. DAUGIRDAS.

Gyvendamas Amerikoje aš įsitikinau, kad smagiausios valandos susipratusio darbininko gyvenime buvo tuomet, kuomet jam pavyksta bent kokių laimėjimų. Gerai laimėti streikų, gerai suorganizuoti naujų darbininkų kuopą ir visai nebloga būdavo surinkti šiek tiek aukų revoliucinėms organizacijoms, vedančioms kovą už paliausimą Lietuvai.

Aš manau, kad panašiai yra ir dabar.

Mes, Lietuvoje, dabar gyvename visiškai kitose sąlygose. Mūsų kova turi visiškai kitas formas ir todėl mūsų džiaugsmą sudaro visiškai kitos priežastys. Mes neorganizuojame streikų ir jų nelaimime todėl, kad prieš save nėra išrovavimo streikuoti. Atvirėščiai, mes stengiamės visais būdais organizuoti mūsų darbo eigą, kelti darbo nešumą ir atlikti jį kuo geriausiai ir džiaugiamės to savo darbo rezultatais.

Štai, neseniai Leningrado jmonių ir fabričių kolektyvai kad pagerbti didžiųjų darbo žmonių šventę—tarybų valdžios įsikūrimo trisdešimtąsias metines sukaktes savo susirinkimose nutarė užbaigti antrųjų penkmečio metų gamybinius planus iki lapkričio 7 d.

Kaip mes sutikome šiuos leningradiečių įsipareigojimus?

Lietuvos darbo žmonės, kurie praėjusiais metais savo darbu pasiekė žymių laimėjimų, nemano nuo leningradiečių atsilikti. Mūsų respublikinė pramonė praėjusiais metais, pirmųjų penkmečio metų gamybinių planą įvykdė.

Tarybų Lietuvos pramonės produkcijos apimtis padidėjo 1946 metais, palyginti su 1945 metais, 57,5%, o bendras darbo našumas pakilo 17,9%.

Taigi ir dabar Vilniaus fabriks "Fortūna", kuris jau ir šių metų sausio mėnesio planą įvykdė 137%, sužinojys apie leningradiečių nutarimą, įsijungė į socialistines lenktynes, kad tinkamai sutiktų 30-sias Didžiosios revoliucijos sukaktes.

Biskvių cecho stachanovietės Telečionaitė ir Žvirgždaukaitė su savo brigadomis apsvarstė kokius įsipareigojimus jos gali paimti.

—Mūsų fabriks skaitomas pirmąjančia mūsų sostinės įmone,—kalbėjo draugė Telečionaitė.—Mes turime įsipareigoti, kad mūsų fabriks ir šiemet visą laiką būtų pirmose eilėse.

Visų fabriko cechų darbininkai svarsto klausimą, kaip reikalinga savo darbą sutvarkyti, kad būtų galima metinį planą įvykdyti iki lapkričio mėnesio 7 dienos.

Kaune, darbininkų klubuose, šimtai darbininkų, inžinierių, technikų ir meistrų svarsto kaip neatsilikti nuo Leningrado pirmųjų. Metalų jmonių ir maisto pramonės cechuose vyko leningradiečių nutarimo svarstymas. Visur jis sutiko karštą pritarimą. Ypatinai jis karštai sutiktas metalo apdirbimo įmonėje "Nemunas."

Stachanovietė Albina Kalakauskaitė pasakė:

—Mūsų gurbė reikalauja įvykdyti metinį planą iki lapkričio 7 dienos, tai bus mūsų indėlis vykdančiam Stalino penkmetį.

Albina Kalakauskaitė įmonėje dirba kartu su dviem savo sesutėmis Jane ir Viera. Visos trys jos—stachanovietės. Nors jos įmonėje dirba suvis neilgas laikas, vienok greitai laiku išmoko darbą prie smailinio staklių ir dabar tarp savęs lenktyniauja.

Visi Kauno jmonių darbininkai yra pasiryžę tinkamai sutikti Didžiojo Spalio 30-tąsias metines.

Pirmąjį indėlį į šį lenktynių fondą padarė Julijana Janonio vardo popieriaus fabriko darbininkų kolektyvas. Šiame fabrike vidutinis darbininko dienos išdirbis jau pasiekė 170%. Vasario mėnesio 20 dieną šio fabriko vadovybė pranešė apie trijų mėnesių planą įvykdymą.

Vystosi socialistinės darbo lenktynės automobilių remonto įmonėje "Apyvniai." Įmonė dabartiniu metu didelį darbą dirba žemės ūkiui. Pirmoji atskirų dalių žemės ūkio mašinoms partija tapo užbaigta 15 dienų ankščiau.

Fabriko "Jurginas" kolektyvas bėgiu vasario pirmųjų 10 dienų mėnesinį planą įvykdė 45%. Virš plano išleista daug gražių drabužių. Fabrike pirmąją drg. Davidonidė brigada, kiekvieną dieną viršydama planą pusantro-du kartus.

"Litėks" stachanovietėi kardin darbo normas viršija 50-80%. Garsi aukėja, dabar Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatė drg. Veronika Majauskaitė pirmoje vasario mėnesio dekadėje davė 800 metrų audinių viršum plano.

Kauno avalynės fabriks "Raudonoji Vėliava," priėmęs Maskvos avalynės fabriko "Paryžiaus Komuna" odos sukirpėjo drg. Matroso naujus darbo sutvarkymo metodus, taip pat pasiekė gražių rezultatų. Darbininkė Pačibenskaitė, išmokusi dirbti naujoviškai, pakaitė 5 darbininkus prie

Dešimtukinių krautuvų darbininkai, CIO u nijos nariai, ir pikietuodami krautuves nešizada humoro. Viena pikietininkų reprezentuoja ja krautuvų savininke Barbara Hutton ir neša iškaba su užrašu: "Mano grafai tegautna tik po \$100,000 į metus — kaip aš galiu pakelti jums algas?" Užpakalyje pikietininkų eilėje maršuoja ir pora "grafų", su kuriais Barbara dažnai apšveida — ir atsisakia.

šlifavimo, dažymo ir lakavimo darbų ir dabar pati atlieka po dvi dienos normas. Fabriko gamyba padidėjo 25 nuosimčiai ir gaminių savikaina sumažėjo 16%.

Visa tai pasiekta pačių darbininkų iniciatyva ir sumanumu.

Iš Šiaulių ateinančios žinios rodo, kad ir šiauliečiai nenori atsilikti nuo kitų respublikos pramonės centrų. Fabriko "Verpstas" darbuotojai raportuoja, kad vasario mėnesio 9 dieną pirmųjų trijų mėnesių planas jau įvykdytas 103%. Geriausių darbo rezultatų pasiekė trikotazo ir mezzinijų cechai. Geriausias trikotazinių kš Bobrauskaitė, Grigorjeva ir Agapovaitė duoda kasdien daugiau kaip 2,5 paskirtos normos.

Kombinato "Elnias" chromo cechas kas mėnesis pagamina 3,000 ketvirtainių decimetrų odos virš numatyto plano.

Kombinate visą laiką buvo jaučiami trūkumas šriubų, kurie buvo gaminami paprastu rankiniu būdu. Mechaninio cecho aukštos kvalifikacijos šaltkalviai draugai Ryžakovas ir Rozenblatas, kartu su cecho vedėju Aleksandravičium pagamino stampą, kurio pagalba per dieną pagaminama 150 šriubų, kas pilnai patenkina kombinato poreiklavimus.

Zymiai pagerėjo avalynės kokybė ir išsiplėtė jos asortimentas. Iki šiam laikui darbininkas Vaškus buvo vienintelis specialistas prieš skaldymo mašinos. Dabartiniu laiku jis jau išmokino šio amato draugą Černių. Jo iniciatyvą pasėkė meistreriai draugai Kiriejovas ir Petraitis, kurie taip pat paruošė po vieną kvalifikuotą darbininką. Darbininkai Samušis ir Adomaitis sausio mėnesį įvykdė darbo normą 197%, dabar jau pasiekė 300%.

Daugelis jmonių darbininkų, kaip pavyzdžiui Mergėvičienė, Jankelinas ir kiti savo normas viršija du kartus.

Tai taip Lietuvos darbo žmonės sutiko Leningrado pirmųjų atsisaukimą. O mūsų respublikos plentų valdybos inžinierius draugas R. Kasperavičius rašo, kad plentų statytojų kolektyvas dar prieš leningradiečių įsipareigojimus jau bu-

92 METŲ, ATGAVO REGIJMĄ.

Canton, Ill.—Mrs. Jake Irons sako, kad jos 92 metų motina Mrs. Mary Ellen Johnson atgavo per ilgus metus neturėjusį regėjimą vienoj aky. Antroji akis buvo išimta apie 12 metų atgal, ir už kelių metų po operacijos motina visiškai apako.

Duktė nenorėjo tikėti, kad motina tikrai mato, kada ji ant supnės sėdėdama pastebėjo, kad jos anukė dėvi labai trumpą andaroką. Mat ji per-10 metų nematė ir nežinojo, kad nauja mada.

WASHINGTONAS. — Veterarų Administracija praailgino lerming iki šimso pirmos atnaujinimui valdžios apdraudus.

vo nusprendęs metinį darbų planą įvykdyti iki 30 metinių Didžiosios Spalio revoliucijos sukaktuvių. Galima tikėti, kad tas nutarimas bus įvykdytas, nes jau ir statymo planas yra viršytas. Jau atremontuota 206 kilometrų plentų, statyta ir atremontuota šimtai tiltų, parušta 28,000 kubišku metrų akmens, 12,000 kubišku metrų miško medžiagos ir veik tris kartus viršytas plentų medžiavimas apdininimas.

Socialistinėse lenktynėse pirmąją vietą užima Marijampolės skyrius. Gerų rezultatų pasiekė Šiaulių skyrius. Taip pat visai gerai dirba Ukmurgės ir Klaipėdos skyriai.

Kaip matote, draugai amerikiečiai, mes, kad pagerbti Didžiosios Spalio revoliucijos 30-metines sukaktes, pasižadėjome šių metų didžiulį socialistinės stovybos planą įvykdyti per 10 mėnesių. Ir mes tą pažadą ištesėsime. Gi likusius du šių metų mėnesius dirbsime viršum plano. O tatau reikia, kad bus pagaminta daugiau audinių ir avalynės, daugiau maisto ir įmonėms žaliavų; bus daugiau pastatyta gyvenamųjų namų, elektrinių ir naujų jmonių; bus daugiau pastatyta kultūros ir mokslo įstaigų. Gi viskas tas bendrai reikia, kad netoli jau tas laikas, kuomet mes savo darbu savo gyvenimą padarysime toki, apie kurį žmonių sąvajoje per istisus amžius.

Iš Ūkininkų Pikniko

Scottville, Mich.—Scottville Ūkininkų Draugija turėjo skaitlingą pikniką.

Liepos 6 d. gražioji giraitė (miškelyje) suvažiavo virš 200 ūkininkų ir svečių vasarotojų. Matėsi daug chigagečių. Buvo pardavinėjama knygutė Salomėja Neris Biografija. Draugė E. Klatauskienė sakė pardavus visas, kiek turėjo. Būtų galėjus daug daugiau parduoti. Matote, ūkininkai mėgsta skaityti gerą literatūrą, o ypatingai Salomėja Neris, biografiją žymiosios mūsų lietuvių tautos poetės, rašytojos, kurią piktoji mirtis išskyrė iš gyvųjų tarpo 1945 metais.

Lietuviai ūkininkai matytis praturtėjo. Suvažiavime matėsi daug gražių naujų automobilių. Nors tarpe jų buvo ir pasidalinimo, progresyviai vilniečiai ir tarybininkai, bet bendrai piknike dalyvavo.

Teko šnekėtis su draugu Lapėnu. Mat jis buvo to rengimo gaspadorius. Zmogus senyvas, bet turi energijos ir noro dirbti draugišiam judėjimui. Girtinas scottvillečių ūkininkų veikimas ir palaikymas lietuviybės.

J. K.

Veronika Starkevičienė Prispaudė Sunki Liga

Springfield, Ill.—Jau pora mėnesių prasliko kaip niekur nematėme Veronikos Starkevičienės: ją prispaudė sunki liga. Ji išbuvo ligoninėje tris savaites ir dabar randaši namuose 1700 So. College st.

Mes, springfieldiečiai, niekada negalime nieko suręngti be draugų Starkevičių. Ir per tuos pora mėnesių d-gas Starkevičius turėjo vienas dalyvauti susirinkimuose ir parengimuose, be savo draugės. Jis nebuvo linksmas. Ant jo veido visados matydavosi liūdesis, kadangi jo mylima moteris, prispaušta ligos, negali sykiu dalyvauti.

Dabar d-gė V. Starkevičienė jau sveikata ir kasdien geriau. Velijam jai greičiausiai pasveikti.

Draugė.

Sumaišytas su Importuotais Iš Bohemijos Apyniais Geresniam Skoniui ...Geresnis Alus

Didelis 1/2 Galiono Butelis

talpina 10 pilnų stiklinių

TIKRO BAČKINIO ALAUS

Verslininkų parduodamas visur

Peter Fox Brewing Co., Chicago, Illinois

VITA-MOR
High Potency
3 Complex Capsules

Veikia tiesiog maistikal ant nervų ir bestučių pavargusių pavargusių — žadinė prižadina ir suteikia da uciaus energijos.

Bot. 100 Bot. 200
\$3.25 \$6.00

Dabar Eina Išpardavimas
UNION DRUG CO.
35th and Halsted

KARO KRIMINALISTAS PRALOTAS TISO SKAITOMAS ŠVENTU

Pateko į rankas gerai iliustruotas ir atspausdintas ant žurnalistinės popieriaus cirkuliaras, kuriame nušviečiama tūlų aukštų katalikų dvasiškių pasipiktinanti darbai Čekoslovakijoje ir čia, Ohio valstijoje. Jame faktais įrodoma kaip Čekoslovakijos pralotas Josef Tiso, parsižadęs hitleriniams žmogžudžiams, žudė šimtais tūkstančių savo šalies patriotų, anti-fašistų, kurie kovojo prieš hitlerinius okupantus. Po pral. Tiso direktyva buvo žudomi ir Jungtinių Tautų belaisviai, kartu ir Amerikos kariniai belaisviai. Raudonajai Armijai baigiant išlaisvinti Čekoslovakiją iš po nacių okupacijos, pralotas Tiso pabėgė į Austriją. Kiek vėliau Amerikos kariniai žvalgai areštavo Tiso kaip karinį kriminalistą ir gen. Dwight Eisenhower paliepiamu tapo atiduotas į Čekoslovakijos teisingumo rankas, kur pral. Tiso turėjo atsakyti už savo kriminališkas nuodėmes. (Tiso laike nacių okupacijos, buvo paskirtas Slovakijos valdžios galva ir atsakydė Slovakią nu o čekijos. Jo valdžia terijo čekus, slavus ir kitus nacių priešus. — Redakcija).

Čia Ohio valstijoje (o gal ir kitur) taipgi tūli aukšti katalikų dvasiškaiai tą Čekoslovakijos patriotų skerdikų, Quislingą, pral. Tiso iškelė aukštai prieš katalikų akis kaip šventą kankinį. Vyskūpas atlaikė už jį pontifiskas mišias ir tik Clevelando slavų katalikams uždėjo sukelti \$50,000 pastatymui "kankiniui" Tiso paminklo.

Ant cirkuliaro viršaus nuokipjuotas apgarsinimas iš "Parish News", kuriame sakoma:

"Clevelando ir apielinkės slavai imi dalyvumą Atminimo Dienoje, gegužės 30, 1947 m., ant pontifikų mišių, stebuklingos Panelės iš Levoča Bažnyčioje, Bedford, Ohio, kurios bus teikiamos GARBEI MIRUSIO PRALOTO JOSEF TISO.

"Šventos mišios bus atliktos 11-tą valandą per Clevelando Katalikų Vyskupą Rev. Rev. Edward F. Hoban, D. D.

"Civiliamie paminėjime garbei KANKINIO TISO bus padėtas vainikas ant Militarinio Memorialo."

Kiekvienas blaivai protaujantis supranta, kad toks vyskūpas ir jo asistentai, kurie jam prigelbėjo atlikti tas popiežiškas mišias, žino, kad pral. Tiso buvo parsižadęs hitleriniams žmogžudžiams ir kad išžudė tik savo šalies patriotų 120,000. O tas dar rodo, kad jeigu jie tikėtų į savo skelbiamą bausių pragrą, jie taip kriminališkaiai neapgau-dinėtų savo pasekėjus. Bet tame yra dar kas blogesnis. Jie jaučiasi turį daug įtekmes katalikų masėse ir tą įtekme pasinaudodami skleidžia pro-fašistine propa-gandą tarpe-tos masės žmonių.

Ta Ohio aukštų katalikų dvasiškių ceremonija tas tikinčiųjų akyse garbinimas karo kriminalisto Tiso yra tikslu kirsinti tikinčiuosius slavus prieš Čekoslovakijos demokratine liaudies valdžią, ir kad tą visą subendrinti su visu Amerikos pro-fašistiniu judėjimu prieš visas rytinės Europos demokratines liaudies valstybes, o užvis daugiausiai prieš Sovietų Sąjungą.

Slavų pažangesnės organizacijos ir Amerikos Čekoslovakijos Veteranų Komitetas, nepakęsdami to šlykštaus dvasiškių elgimosi, savo pastangomis išleido tą cirkuliarą, kuriame visai neabejotinai faktais ir nuotraukomis įrodota praloto Tiso kriminališki darbai. Šešios nuotraukos, paveikslai nufotografuoti pačių hitlerininkų, viena Amerikos karinio korespondento ir viena Čekoslovakijos teismo procedūros nuotrauka. Visos nuotraukos aiškios.

Pirmoje nuotraukoje matosi kaip Hitleris sveikinasi su Tiso ir toliau matosi vienas gestapas. Tas pral. Tiso pasisveikinimas buvo jo parsižadimas Hitleriui. Antroje nuotraukoje matosi pral. Tiso, Hitleris ir 3 aukšti karininkai. Tuokart Tiso linkėjęs gerų pasekmių prieš amerikonus. Trečioje nuotraukoje matosi pral. Tiso, gen. Keitel ir kiti du karininkai ir jie visi salitūoja Heil Hitler. Ketvirtoje nuotraukoje matosi pral. Tiso, Hitlerio propagandos ministeris Goebels ir keli kiti susėdę aplink stalą puotajai. Penktoje nuotraukoje matosi vienas vokiečių generalas, du karininkai, viena moteris ir pral. Tiso. Jų užnugary matosi miškas ir jie visi tėjia orlaivų kovą. Čia Tiso išreiškęs pasitenkinimą, kad tiek daug Amerikos orlaivininkų naušajama ir užmušama. Šeštoje nuotraukoje pral. Tiso priklaupęs ir galvą palenkęs žemyn ir koks Hitlerio dvasiškis perduoda pralotui Tiso medalį už žudymą savotautos žmonių. Septintoje nuotraukoje pral. Tiso jau matosi surakintas Amerikos retėžiais kaip karo kriminalistas, du vyrai civiliose drapanose stovi jo užnugary ir vienas karininkas stovi šalia Tiso. Aštuntoje nuotraukoje matosi pral. Tiso pasodintas kaltinamojo suole, šalia jo policistas, aukščiau sėdi keturi teisėjai ir liudytojo keidė sėdi Romos katalikų slavų arci-vyskūpas Kmetko ir liudy-jai prieš pral. Tiso, o pral. Tiso sėdi veidu nusigrįžęs nuo arci-vyskūpo.

Na, ir akivaizdoje nedvejotini faktai, tie katalikų dvasiškaiai nesisarmitajia taip begėdiškai apgaudinėti jau ir taip suklaidintus savo pasekėjus - katalikus, perstatydami jiems tą niekšą esant šventu kankiniu ir kaulija iš jų, kad sukeltų kruvas pinigų pastatymui tam žmogžudžiui paminklo! Toliau cirkuliaras pastebi:

"Liekanos požemio fašistų Italijoje išsikasė Mussolinio palaikus, kad sukurti legendą atgavimui fašistinio judėjimo Italijoje. Čia, Ohio, pasikėsino apie Tiso legendą subudavoti priešdemokratinį, pro-fašistinį judėjimą Amerikoje."

"Kas Yra Užnugary to Judėjimo Padaryti Karo Kriminalistą Tiso šventu?"

"Kas Yra Užpakaly Tos Scenos?"

"Na, jais nėra patriotiški Ohio piliečiai, jais nėra darbo unijos, jais nėra Amerikos slavai nei čekoslovakai. Spėkos to Plano Užnugary Yra:

—Visi elementai, kurie mano, kad Amerikos didysis biznis privalo valdyti pasaulį.

—Visi, kurie neapkenčia naujų demokratinų respublikų, kokias Europos liaudies pasirinko.

—Visos grupės, kurios gelbsti sukurti naują pasaulinį karą.

—Visos spėkos, kurios veltų matyti fašizmą, vietoj taikos ir demokratijos.

—Grupės, kurios neapkenčia draugingų ryšių tarpe Europos žmonių.

—Ir visi, kurie laukia tos dienos, kada bus nušluoti visi II pasaulinio karo laimėjimai.

"Tos grupės yra mažos, bet labai aktyvės ir jos dirba patamsė. Jos dirba pu įvairiomis skraistėmis, būten, religijos, tautybės ir kitoms.

"Pralotas Josef Tiso tapo pasmerktas už 100 įvairiausių kriminališkių prasikaltimų. Tiso tapo pasmerktas ne kaip katalikų pralotas, bet kaip karo kriminalistas. Tiso nebuvo pasmerktas kaip slavas, bet kaip nacių Quislingas."

Veterano Charles Henn ketvertukas pirmu kartu pasruošia apvaikšioti Amerikos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį — 4-tą liepos. Henn šeima paskilbo, kada amerikiečio kareivio anglė nuotaka antsyk "apdovanojo" jį keturiais kūdikiais. (Federated Pictures)

Laiškas Iš Kubos

Habana.—Jau bus keli metai kai esu "Liaudies Balso" skaitytojas. Teko skaityti "Liaudies Balse" apie įvairių Amerikos šalių lietuvių gyvenimą, o apie Kubos lietuvių gyvenimą Kanados lietuviams dar mažai kas žinoma. Tad aš parašysiu keletą žodžių apie Kubą.

Kubon lietuvių pradėjo važiuoti 1922 metais. Vieni apsigyveno Habanoje, Kubos sostinėje, o kiti išvažiavo į provincijas darbo ieškoti. Kuboj lietuvių labai mažai —su čia gimusiai bus apie 80. Nėra nei vieno biznierio, neturi nuosavybę. Visi gyvena iš darbo.

Atvažiavus į Kubą, lietuviams buvo labai sunku. Kuboj industrijos didelės nėra, kaip kad kitose Amerikos respublikose. Čia daugiausia darbininkų dirba prie cukraus ir tabako. Tai didžiausios Kubos industrijos. Jeigu cukrus ir tabakas gerai parduoda, tai ir Kubos žmonės geriau. O jeigu blogai parduoda, tai ir Kubos žmonės sunku.

Lietuviai į Kubą atvažiavo būdami žemdirbiais, tad ir važiavo į provincijas dirbti prie tabako ir cukraus. Tais laikais Kubos darbininkai buvo neorganizuoti, tad buvo didelės išnaudojimas. Vos ant pragyvenimo užsidirbdavo. O Kubos klimatas labai karštas, jis labai vargino mūsų tautiečius. Už tai visi sugrįžo į Habaną ir pradėjo lavinėti siuvėjais, batsiuviais. Išmokė amato, gyvena Habanoje. Nekurie dar dirba mašinos (kuriems nepasisekė išsimokinti amato).

Kubos žmonės ilgus metus buvo išnaudojami svetimų šalių, imperialistų. Didžiama Kubos pramonė yra svetimšalių rankose. Iki 1940 metų Kubos darbininkai neturėjo stiprios organizacijos. Už tai buvo lengva

laisvai ir budavoti taikų, demokratinį pasaulį.

"Mes negalime sėdėti rankas sudėję, jeigu pasikėsinama yra daromas sunaikinti mūsų atsieikim sunaikiai laimėtoj pergalėj.

"Liaudies, susivienijusi, progresyvi ir laisva, yra užtikrinamas šviesios ateities"

J. N. S.

Laiškas Iš Kubos

išnaudoti juos. Bet toliau negalėjo pakęsti ir 1940 metais pasisekė suburti Kubos darbininkus į vieną stiprią organizaciją—Kubos Darbininkų Konfederaciją. Dabartiniu laiku ji turi apie pusę milijono organizuotų darbininkų.

Per šiuos metus Kubos darbininkų pajamos žymiai padidėjo. Ir kas kart Kubos darbininkų judėjimas darosi stipresniu.

Svetimšalių gyvenimą Kuboj nuo 1933 m. apsun-kino tas, kad buvo išleistas statymas, draudžiantis svetimšaliams (nepiliečiams) dirbti fabrikuose ir kituose darbuose.

Lietuvių tarpe yra progresyvių ir atsilikusių nuoprogreso. 1939 metais Habanoje gyvenę lietuviai, ukrainiečiai ir baltarusiai susaukė progresyviškai nusistatčiusius draugus ir sudarė vieną organizaciją ir labai draugiškai sugyvenam. Nėra pas mus jokio rasizmo ar kokių kitokių nesuipratimų, visi dirbame draugiškai.

Kada prasidėjo karas už apgynimą tėvynės, tai ir mes nesnaudėm, dirbom suilgy savo išgalės, kad padėti Raudonajai Armijai sumušti vokišką fašizmą. Fašizmą sumušus, mes prisidėjome prie tėvynės Lietuvos ir kitų SSRS respublikų atstatymo darbo.

Pirmas mūsų siuntinys buvo Kijevo universitetui. Pasiumtėm vieną mikroskopą. Antrą mikroskopą pasiumtėm Minsko universitetui. Trečią siuntinį pasiumtėm Vilniaus universitetui. Pasiumtėm 27 dėžutes braižymo įrankių dėl inžinerijos mokinių. Manome, taip dirbti sulgy išgalės ir toliau.

Habanos Darbininkas.

PAKĖLĖ RENDAS 40 NUOSIMČIŲ.

Cleveland, O.—Cloyd W. Miller, savininkas apartamentinio namo, kuriame gyvena 15 šeimų, pakėlė rendas nuo 40 iki 60 nuosimčių, pradedant rugpiūčio mėnesiu. Miller sako išbandysią naująjį įstatymą, kurį jis skaito einantį prieš konstituciją delto, kad jau dabar laikai normalūs.

Mano vardas _____

Antraštas _____

Vilniaus Valstybinis Pedagoginis Institutas

L. Sklerytė.
(Pasikabėjimas su instituto direktorium profesoriu Laužiku)

Kelias į institutą veda pro vartus Aušros Vartų gatvėje, pro senovinę bažnyčią, kuri pastatyta XVI šimtmetyje. Į dešinę nuo bažnyčios — aukšti trijų aukštų pedagoginio instituto pastatai.

Instituto direktorius profesorius Jonas Laužikas noriai ir lomalniai veda mane ilgais riestais koridoriais, rodo kambarių amfildas.

"Nuo XVIII šimtmečio čia buvo vienuolinas, o šioje celėje, — profesorius įveda mane į nedidelį kambarį su riestais kampais, — "buvo įkalintas Adomas Micevičius, pasizymėjęs savo priešvalstybine veikla, ir čia jis sukūrė savo "Konradą Valenrodą". Vėliau šiose patalpose buvo baltarusių ir lenkų gimnazijos. O dabar Tarybų Lietuvos jaunimas čia rengiasi pedagoginiam darbiui tarybinėse mokyklose.

1940 metais įsikūrus Tarybų valdžiai, buvo įsteigtas dvejų metų mokytojų institutas, o 1944 metais, išvadavus Lietuvą nuo vokiškos okupacijos, čia buvo įsteigtas 4 metų Valstybinis pedagoginis institutas, turis 8 fakultetus: istorinį, pedagoginį, lietuvių kalbos ir literatūros, rusų kalbos, svetimųjų kalbų (anglų, prancūzų, vokiečių), gamtos mokslų, fizikos bei matematikos, geografijos.

Dabartiniu metu institutą lanko 445 studentai. 1950 metais studentų skaičius turį padidėti iki 1,500.

Neseniai prie instituto buvo atidarytas užakinio dėsty-mo skyrius, siekįs 415 studentų. 1950 metais užakinių studentų skaičius išaugs iki 1,500.

Moksleiviai baigę vidurinę

mokyklą, studami institutą turi išlaikyti lietuvių kalbos ir vienos pagrindinės disciplinos, dėstomos studentų parinktajame fakultete, egzaminus.

Instituto dėstytojų personalas siekia 74 etatinus ir 24 neetatinus dėstytojus, kurių tarpe yra žymių profesorių. Taip, pavyzdžiui, fizikos bei matematikos fakulteto dekanas yra profesorius Povilas Brazdžiūnas, gamtos mokslų fakulteto dekanas Snaskis. Lietuvių kalbos ir literatūros fakulteto dekanas — rašytojas deocentas Petras Mikutaitis.

Institute yra 60 auditorijų, kabinetų, dvi salės, biblioteka, kurios knygų fondas siekia 21,000 tomų pedagoginės literatūros įvairiomis kalbomis.

Studentai gali naudotis gerai įrengtais bendrabučiu ir valgykla.

Institute veikia sporto, choro, dramos, literatūros, šachmatų ir kiti rateliai.

Mūsų institute, — sako profesorius Laužikas, — pažangus Tarybų Lietuvos jaunimas semia žinias tam, kad mokyti ir šviesti lietuviškus vaikus.

APKALTINO MIRUSIŲ TĖV ŽMOGŽUDYSTYJE.

Cambridge City, Ind.—Kelios dienos atgal čia tapo palaidotas James C. Lawrence, 59 metų. Tuoj po laidotuvių mirusio sūnus Walter nuyko pas policiją ir pareiškė, kad jo tėvas nužudė George Ward, 64 metų, gruodžio mėn., 1945 metais. Jis pasakė policijai, kad jis to nepranešęs kol tėvas buvo gyvas dėlto, kad jis bijojęs jo. Jis kaltino tėvą pašovime jo praėjusią žiemą, kada jiedu susibarė.

MASKVA. — Poliarinė banginių ekspedycja sugrįžo į Odęsą sugavusi 308 banginius. Tai skaitoma dideliu laimikiu.

Plieniniai Drabužių Klostetai 65 centų angulio 24 plečia, 20 gr. \$15.95 ir daugiau
Linen Klostetai 65 centų angulio 24 plečia \$17.95 ir daugiau

LOVU UŽKLODAI \$6.99 ir daugiau. Taipgi turime didelį pasirinkimą namams

VISOKIU REIKMUMU ALYNIU PĖCIU, SILDYTUVU, IR I. I.

Turime gatavas "slip-covers" ir padarome ant usakymo. Perdirbame Jūsų senus rakandus. Patalome o Apnuiam Gelmume

ATEIKIT IR PASIZIURĖKIT
15 mėnesių šimokėjimui.

HOME FURNISHINGS SERVICE
608 W. 21st ST. —VELTUI APSKAICIAVIMAI— CAL. 1147

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

Tvrtėlausia Lietuvių Pašalpos ir Apraudnos Organizacija

- Galima apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000.
- Pašalpos į savaitę \$6, \$9, \$12 ir \$15.
- Visiems įstatomas veltui.
- Mėnesinė mokestis pigiausia.
- Pirmia naujus narius nuo 2 metų iki 60 metų amžiaus.

Įrašyk dabar ir savo šeimą įrašyk. Epilidyk žemiaus telpankį blankute ir pasistyk sekamu adresu:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
419 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y.

Aš noriu gauti informaciją, kaip tapti LDS nariu.

Mano vardas _____

Antraštas _____

Teisių Patarimai

INFORMACIJOS APIE RENDŲ KONTROLES ĮSTATYMĄ

KLAUSIMAS: Ką turi namo savininkas daryti, kad gautų 15 nuosimčių rendos pakėlimą po naujai perleistu rendų kontrolės įstatymu?

ATSAKYMAS: Visų pirmaisiai jis turi turėti "leaso" pasirašytą randauninko ir savininko. Šį "leaso" galima pasirašyti nuo dabarties iki pabaigai šių metų, bet ne vėliau kaip gruodžio 31 dieną, 1947 metais.

KLAUSIMAS: Kas yra pats svarbiausias dalykas šio naujo "leaso"?

ATSAKYMAS: Šis "leaso" turi veikti iki paskutinės dienos 1948 metų, t. y. iki gruodžio 31 dienos 1948 metų, ir randa negali būti daugiau pakelta kaip 15 nuosimčių dabartinės rendos.

KLAUSIMAS: Kokią reikia vartoti "leaso" formą? **ATSAKYMAS:** Galima vartoti tokią pat "leaso" formą kaip ir pirmiausia buvo vartojama.

KLAUSIMAS: Ką turi sa-

vininkai daryti su šiuo naujai pasirašytu "leaso"?

ATSAKYMAS: Savininkas turėtų priduoti šį "leaso" peržiūrėjimui į Chicago area rendų kontrolės ofisą, 229 West Jackson Boulevard, 14-to aukšto.

KLAUSIMAS: Kas bus toliaus reikalinga savininkui daryti?

ATSAKYMAS: Savininkas turės išpildyti ir pasirašyti tam tikrą formą, užvardintą "Registration of the Lease". Šios formos yra gaunamos Chicago rendų kontrolės ofise, 226 West Jackson Boulevard.

KLAUSIMAS: Kas yra reikalaujama šiame "Registration of the Lease"?

ATSAKYMAS: Šioje formoje yra pažymima kokią dieną "leaso" pasirašytas, nuo kokios dienos tas "leaso" veikia, ir kuomet "leaso" pasibaigs. Taip pat pažymima kiek dabartinės rendos ir kiek buvo randa pirmiausia.

KLAUSIMAS: Kada turi būti išpildyta ši registracijos forma?

ATSAKYMAS: Ši forma turi būtina būti išpildyta bėgyje 15 dienų nuo dienos pasirašymo "leaso".

KLAUSIMAS: Kelias kopijas reikia failluoti šios "Registracijos"?

ATSAKYMAS: Reikia failluoti 3 kopijas.

KLAUSIMAS: Jeigu randauninkas atsisakytų pasirašyti šį naują "leaso" pažymint 15 nuosimčių rendos pakėlimą, ar tai būtų priežastis dėl jo išmetimo?

ATSAKYMAS: Įstatymai sako, kad ne.

KLAUSIMAS: Jeigu "leaso" pasibaigia ar yra panaikinamas, ar randauninkas gali būti išmestas?

ATSAKYMAS: Įstatymai sako, kad ne.

KLAUSIMAS: Kas paduos sprendimą kaslink randauninko išmetimo?

ATSAKYMAS: Vietiniai teismai paduos sprendimą taip, kaip ir pirmiau.

KLAUSIMAS: Ar dar yra galima gauti taip vadinamą "hardship" rendų pakėlimą?

ATSAKYMAS: Taip, bet reikia reikalauti pirm gautant 15 nuosimčių rendos pakėlimą. Arba, kitais žodžiais sakant, namo savininkas gali gauti 10 nuosimčių "hardship" rendos pakėlimą su valdžios leidimu, ir vėliau pasirašyti su randauninku dėl 15 nuosimčių rendos pakėlimą.

KLAUSIMAS: Ar dar tebėra reikalinga gauti vadinamą "certificate of eviction" po šio naujo įstatymo dėl randauninko išmetimo?

ATSAKYMAS: Ne, tas jau nebėra daugiau reikalinga daryti, tačiau namo savininkas visvien turi paduoti randauninkui 30 dienų notą.

Adv. Charles P. Kal

Kreipkime Daugiau

Atydos

Besikalbant su kolonijų veikėjais, dažnai užgirsti įvairių nusiskundimų bei kritiky. Vieniems nepatinka, kad per daug mūsų laikraštyje talpinama aprašymų apie svečius, kitiems nepatinka, kad daug žinių iš abelnos tarptautinės vietos eigos.

Aišku, išreiškimas minčių yra geras dalykas, bet jis nepataiso padėties. Tie, kurie matome trukumus, patys daugiau parašykime ir tas tą trukumą atpildys. Vien sava kritika, be įrodymų darbu, mažai ką reiškia.

Kiek yra veikėjų, jei visi nors vieną kartą į svaite parašytų, tai žinios būtų įvairesnės ir patrauklesnės, nes daugiau žmonių rašytos.

Lincoln Parke Atvežta Naujų Gyvūnų

Pastaruoju laiku atvežta į Lincoln Parko zoologijos skrydį įvairių naujų gyvūnų. Pradedant varlēm, gyvatēm ir baigiant beždžionēm ir kitokiais stambiais gyvūnais.

Norinti pamatyti Pietų Amerikos gyvūnus, patartina atlankyti Lincoln Parko

Areštuotas Už Užpuolimą

William Price, 44 m., 618 Lawrence ave., Joliet, likosi suareštuotas, kuomet 7 metų mergaitė pažino jį, kad jis ją išniekinęs.

Price prisipažino prieš niekšystės. Jis yra vedęs ir turi dukterį 19 m., o sūnų 17 metų.

Atsisakė Dirbti Geležies Darbininkai

Wisconsin Steel Workers International Harvester Co., 2701 E. 106 st., darbininkai metė darbą penktadienį ir pasakė, jei kompanija nepasirašys kontrakto, jie nedirbs. Viso ten dirba 4,400 darbininkų. Unijoj priklauso 3,500 darb.

Jų kontraktas pasibaigė gegužės 10 d. Nežūrint kokios pastangos buvo dėtos, kad susitaikius, kompanija nepriėmė unijos plano.

Darbininkai reikalauja: 6 dienų apmokėjimo už šventes; kai apserga, kad laike ligos būtų mokama alga; 4 savaitių apmokamų atostogų ir unijos pripažinimo.

Darbininkai griežtai ir vieningai pasisakė, kad jie negrįš į darbą iki nebus pasirašytas kontraktas.

Sustojus dirbti darbininkams, kompanija pradėjo kalbėti apie derybas.

Darbininkas.

Ima "Lie Test"

Poliemanas George Bjick, kuris nušovė savo žmoną, birželio 29 d., Kankakee, Ill., ima "Lie Test". Nežūrint, kad visi kaimynai ir net policijos viršininkas giliai įsitikinę, kad jis netiksliai nušovė, nes manęs, kad vagys braunasi. Tačiau jis pats siūlusi imti "Lie Test", kad nebūtų pas kitus abejonių.

Serdyklų Darbininkai

Reikalauja Algu

Pakėlimo

Penktadienį serdyklų darbininkai įteikė reikalavimą, kad būtų jiems pakeltos algos po 20 c. į valandą.

Packinghouse Workers Union vienetas 44 (CIO), kur dirba apie 450 darbininkų, algos buvo tarpe 74 c. iki \$1.24½. Tad norima padidinti, nes kompanija buvo pažadėjęs leisti dirbt virš laikį, bet dabar to nėra.

Mirė Dr. Bacon

Dr. Bacon, 90 metų, daugiausia praktikuojęs priekūdikų priėmimo, pasimirė Grand lignonėje ketvirtadienio vakare.

Užmušė Berniuką

Michael Tonell, 5 m., nuėjo pas savo giminių. Pastarieji pavadino berniuką nusipirkti šaltakosės. Jis bėgo pirmasis, bebėgdamas nepamatė, kaip pabėgo po automobilii.

Berniukas nuvežtas į ligoninę pasimirė.

Automobilij vairavo H. McNally, 52 m., 7518 N. Seeley.

Persikėlė Naujon Vieron (Salia Liet. Auditorijos)

Happy Hour Tavern
Savininkė
3139 So. Halsted St.
Tel VICTORY 7523

FELIX GELBUTAS TAVERNS

5627 W. Madison Street
ir
1335 W. Madison Street

DVI SMAGIAUSIOS UZEIGOS
Linksmi Laiką Praleisti
FELIX GELBUTAS, Sav.

VEGEL'S TAVERN

NAUJOJ VIETOJ
ALUS-VYNAS-LIKERIAI
SMAGI UZEIGA
CIA TIKRI DRAUGAI SUSIRENKA

3203 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Telefonas Calumet 5982

J. KAZLAUSKO UZEIGA

944 West 35th Place, Chicago, Ill.
Kampus Sangamon 8181, Telefonas Yards 7885

ATSLANKNE NESIGALLESITE
JUOZAS ir MARCELA KAZLAUSKAI, Savininkai

Ann's Tavern

Naujoj Moderniškoj Vietoj
3559 So. Union Ave.

Atsilankčius maloniai priimam ir pavaišinam.
JUOZAS ir ANN POVILAITIS, Sav.

E. Dilling Pradedo Bylinėtis Ir Žada Nesustoti

Plačiai išgarsinta Amerikos spaudoje, kaip pažimuo šalininkė ir nacių simpatikė Elizabeth Dilling, traukia į teismą Billboard Publishing Co. Ji reikalauja \$100,000 už įžeidimą jos, kad pavadinu nubausta kaip kenkėja.

Nors ji buvo areštuota už kiršinimą, bet teismas, kuris tęsėsi 8 mėnesius, užsibaigė mistėriškai.

Patraukusi į teismą minėtają kompaniją Dilling sako, kad tik pradžia, bylu bus daug ir be sustojimo. Kitais žodžiais teismo keliu iškraustis kienius.

Toliaus ji sako, kad ir G.L.K. Smith bus patrauktas jos vyro į teismą. Priežastis esanti, kad Gerald L. K. Smith vadovaudamas America First Party surinkęs nuo savo pasekėjų \$77,000 dėl apsignymo. Bet jos vyrui Albertui teuzmokejes \$500 už 1¼ metų darbo laiką.

Persikėlė Naujon Vieron (Salia Liet. Auditorijos)

Happy Hour Tavern
Savininkė
3139 So. Halsted St.
Tel VICTORY 7523

JAMES TAVERN

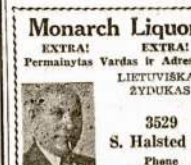
JAMES JANULEVICIA
3107½ S. Halsted St.
Chicago, Ill.
GERAS VYNAS, DEGTINE,
KINGSBURY ALUS.

JAMES JANULEVICIA
3107½ S. Halsted St.
Chicago, Ill.
GERAS VYNAS, DEGTINE,
KINGSBURY ALUS.

Monarch Liquor

EXTRA!
Pernalynas Vardas ir Adresas
LIETUVISKAS
ZYDUKAS

S. Halsted St.
Phone
YARds 6954

URBA Gelininkas

4180 Archer Avenue
Phone: Lafayette 5800 or 5870
Gėles Myliniems, Vestuvėms
Bankietams, Laidotuviams,
Papasuimams.

Siunciame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS KVIETKININKAS

VESTUVĖMS, BANKIETAMS,
PAGRABAMS

3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

Anthony B. Petkus

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPYLIOS VISŲ PATOGUMŲ

6812 S. Western Ave. Chicago
Telefonas GROvehill 0142

1410 S. 50th Avenue Cicero
Telefonas Town Hall 2199

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas
Jūsų finansiniam stovniui

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos Laidotuvių
Direkcijos Asociacijos

Turime Kopyčias..
Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas
Dieną ir Naktį

LACHAWICH IR SUNUS

Phones: Canal 2515 Com. 5765 Pullman 1270
2314 WEST 23rd PLACE 19756 S. MICHIGAN AVE.

J. LIULEVICIUS

TEL.: LAFAYETTE 3572 TEL.: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telefonas YARDS 1419

S. P. MAZEIKA ir EVANAUSKAS

6845 S. WESTERN AVE. Phone PROspect 0099
3319 LITUANICA AVE. Telefonas: YARDS 1128 ir 1129

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE TEL. YARDS 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. TEL. PULLMAN 9661

PETER P. GURSKIS

Mūsų Kopyčia Air-Conditioned
659 WEST 18th STREET TEL. SEEley 5711
Vienas ir pusė bloko į rytus nuo Halsted. Pietų gatvės pusėj.

MIESTO TARYBA UŽDRAUDŽIA RASISTINĘ LITERATŪRĄ

Unijų Spaudimas Paveikė: Miesto Taryba Uždraudė Kirsinančių Leidinių Eiją

Chicago Miesto Taryba turėjo savo posėdį ketvirtadienį, kuriame išnaujo apsvaistytas reikalas, kad griežtai uždrausti bile rūšies vedimą propagandas prieš ne-grus, žydus ir abelnai prieš mažųjų tautas.

Tie, kurie ves propagandą per spaudą ar žodžiais skelbs rasinę neapykantą bus baudžiami, o tokia spauda bus uždyrta.

Toks įstatymas yra sveikintinas. Tačiau atsirado

trys aldermanai, kurie driso priešintis ir balsavo prieš jį. Jie yra: Thomas E. Keane, (13 w.); Francis J. Hogan, (16 w.); Clarence P. Wagner, (14 w.).

Tačiau nuoširdžiai tą įstatymą parėmė: American Civil Liberties Union, Chicago Industrial Union Council (CIO), Chicago Council Against Racial and Religious Discrimination ir American Jewish Council.

Kupiškenai Apsikeis Spauda Su "Vilnim"

Kiek laiko atgal "Vilnius" Administracija pasiūlė Kupiškėje išeinančio apskrities organo "Stalino Keliu" Administracijai apsiukeis leidinius. Šiame dienom gamome tris numerius kupiškėčių laikraščio ir sekamą laiką nuo laikraščio Administracijos:

"Brangūs Užjūrio Draugai! "Stalino Keliu" Redakcija labai nudžiogo, gavusi iš Jūsų laiką. Gailla, "Vilnius" dar nei vieno egzemplioriaus negavome.

"Mes su mielu noru siuntinėsim Jums po keletą egzempliorių savojo laikraščio. Mes labai norime pasidalyti su savo broliais Amerikoje visais mūsų džiaugsmais ir laimėjimais. Jau išsiuntėme 3 numerius savojo laikraščio Jūsų adresu.

"Iš savo pusės labai nuoširdžiai prašome prisijusti ir mums savo "Vilni". Busime labai dėkingi.

"Linkėjimai broliams lietuviams užjūryje nuo brolių Tarybų Lietuvoje!

"Laukiame laiško ir laikraščių.

"Stalino Keliu" Atsakomąsias Sekretorius.

"Mūsų adresas: 'Stalino Keliu', Kupiškis, Turgavietės aikštė No. 2."

Mes jau gavome kelius numerius kupiškėčių laikraščio ir nekuriuos įdomnesnius raštus persipausedinome "Vilnyje". Be abejonės, šiame laiku ir "Vilnius" jau bus pasiekusi Kupiškį.

Be to, jau esame gavę kelius numerius Tauragės ap-

skrities organo "Tarybinis Žodis". Ir iš šio jau esame padavę "Vilnyje" nemažą žingeidžios medžiagos. Tauragėškiai ir kupiškėčiai turėtų nepraleisti nei vieno "Vilnius" numerio, nes tik "Vilnyje" terasite teisingiausias žinias iš savo gimtinės.

Naujas Skymas

M. Glen Miller, kuris už laiko garsinimų agentūra, 8 So. Michigan ave., pasiskelbė, kad jis dvas apmokau atostogų 12-kai savo darbininku, kurie pas jį išdirbs 6 metus. Bet laike tu atostogų jie turės mokintis arba važinėti po visą šalį, ir kas savaitę parašyti kur jie yra. Algą jiems siųs kas 2 savaites.

Bet prie to, pastebi, kad jis gali kiekvieną darbininką paleisti kada tik nori, nors ir po išdirbimo 5/2 metų.

Pirmoji vyks į tokias atostogas jo stenografistė Miss Nellie Mason. Pirmiausia turės sustoti Glacier National Park.

J. D. Bendokaitis Atostogauja

Nuolatinis "Vilnius" bendradarbis, ilgametis kanklietis ir pažangų organizacijų narys Juozas D. Bendokaitis leidžia atostogas pas V.V. ir O. Vasius, Lowell, Ind. Jis rašo, kad ten labai puiku. Linkiu linksmam paleisti atostogas.

Chorą diriguoja Nancy Roman. Bet kadangi ji šiame tarpu randasi ligoninėje — ir linksmam pranešti, kad pasekmingai sveiksta — tai šį vakarą chorą mokino jos sesuo Dorothy Yuden. Beje, Ex-Mainerių Choras įstojo į LMS ir tą vakarą jiems įteikta čerteris.

Geriausiu pasekmiu jums, buvę suodini ex-maineriai žemės kurmiai!

Tėvelis.

Apdovanojo Ligoninę

Miss, Minnie Bain, 72 m., kuri mirė sausio 17 d., paliko testamentą, kuriame rašo, kad paliekanti \$217,000 Presbyterian ligoninei.

Tikrai graži parama ligoninei.

W.

Petras Kriaučiūnas Rapsdasi Ligoninėje

Jau daugiau savaitės laiko, kaip marquetparkietis Petras Kriaučiūnas rapsdasi šv. Kryžiaus ligoninėje — kambarys 200.

Pastaromis dienomis jaučiasi daug geriau.

Linkime jam pasveikti.

Kaimynas.

Marquetparkiečių Susirinkimas.

Marquette Parko Lietuvių Moterų Klubo narės prašomos įsitemyti, kad jau antradienį, liepos 15 d., pripuola mūsų klubo reguliari susirinkimas. Veikiausiai nekuriuos bus išvykusios atostogauti, bet kurios būsim Chicagoje, būtinai dalyvausiu, nes yra keletas svarbių klausimų apkalbėti.

Praneškime viena kitai apie susirinkimą. Jis įvyks Putos svetainėje, 2548 W. 69 St.

Kor-tė.

Pas Farmerius Žiurus

Pereitą nedėliendį Mikulėnai, Zlatkai ir Nobarai buvo nuvykę į Monell, Ill., pas farmerius J. ir E. Žiurus. Gražų jie turi ūkį ir abu darbuotis žmonės, geri vilniečiai.

Siemet farmėriams sunkiaka negu pernai. Pernai kornai buvo už žmogų aukštesni, o siemet arti žemės guli. Ir su kitais javais nekaip.

Juozas Žiurus ir žmona Klausai Kultūros ir Meno Radijo programų. Jiems patinka tos programos. Todėl Klaukui paaukavo \$3.00.

P. M.

Mažiausią mergaitą Idelą, 7 mėn., pasiėmė kaimynai ir laiko pas save, bet ir čia nelaimė, jų buto savininkai pasakė, jei jie daugiau vaikų priims, tai bus išmesti iš buto.

Toji nelaimingoji šeima randasi 644 E. 71 st., tuščiam lote.

Zmonės surado kokį tai tuštų namą, kuris turi tik stogą, o sienos apdrakytos, ir pranešė jiems. Kuomet jie nuvažiojo 3128 S. Komenskų ave., surado neapsakomai daug išmatų. Sako, kad būtų daugiausiai išmatų negu 4 dideli trokai.

Išvalymas to lauko imtų kelias savaites. Turint tokią šeimą neįmanoma tiek ilgai laukti.

Vieta Atostogavimui

Pereitą nedėliendį besivečiuojant ežerų apylinkėje, šiaurinėje dalyje Ill. valstijos, užsukom ir pas P. Baltreną, kuris yra plačiai žinomas sveikatos klausime prelegentas.

Druce Lake turi savo ypatingą — žaliolio molio. Ir tas tebinio mus visus.

Sildėmės prieš saulę ir išsimaduo išėjomės ant verandos, nuo kurios matėsi visos ežeras ir jo žaliuojanti krantai.

Ten gera vieta ir žuvauti, o kiek vėliau ir medžioti.

P. B. maloniai užprašė visų atsilankyti, kurie norės ramiai laiką praleisti.

Nuvažiuoti į ten automobilium galime 45 kelių iki Druce Lake, arba pašaukite telefoną, W. Pozer, Hudson 3641, dėl platesnių informacijų.

W. P.

RIMTA KOMPETICJA SENESIEM CHORAM

Ketvirtadienio vakare bevaikščiodamas ties Lietuvių Auditorija išgirdau lietuviškos dainos melodiją ir automatiškai patraukiau vidun patirti kas ir kodėl taip linksmainsi. Užtikau Ex-Mainerių Klubo Chorą be praktikuojant.

Apie tą chorą jau buvau gerdėjęs, bet tik iš toli. Iš arčiau pažūrėjus pasirodė, jog tai nemažas buvusiųjų angliakasių, jų žmonių ir sūnų bei dukterų mišrus choras. Ir jau gerai susimokinęs, turį neblogų balsų.

Chorą diriguoja Nancy Roman. Bet kadangi ji šiame tarpu randasi ligoninėje — ir linksmam pranešti, kad pasekmingai sveiksta — tai šį vakarą chorą mokino jos sesuo Dorothy Yuden. Beje, Ex-Mainerių Choras įstojo į LMS ir tą vakarą jiems įteikta čerteris.

Geriausiu pasekmiu jums, buvę suodini ex-maineriai žemės kurmiai!

Chicagijoje Statys Naują Mercy Ligoninę Už 6 Milionus

Pastaruojų laiku yra didelis trūkumas ligoninėse vietos sergantiems. Sudarytas komitetas iš žymių miesto žmonių, jo pirmininku išrinktas Edward J. Kelly, buvęs miesto majoras. Viso numatoma mokėti už tą ligoninę \$6,000,000.

Naujoji ligoninė bus statoma prie Erie-Huron st., Clair ir Fairbanks st. Joje bus 611 lovy. Pastatas bus 21 aukšto. Joje bus įrengtos įvairios laboratorijos.

Statymo darbas numatoma pradėti antrąjį pavasarį.

Pastaruojų laiku prasidėjo jo vaju už sukėlimą už \$6,000,000.

Išmesta Šeima Iš Buto Gyvena Tuščiam Lote

John ir Idella Gabriel su penkiais mažais vaikais liko išmesta iš buto, 624 E. 71 st., praėitą antradienį. Jie sudėjo drabužius ir rakančius tuščiam lote ir aplojo ragože, o patys per naktį guli automobilijėje ir saugo, kad kas neišvogtų.

Per dieną vaikučiai būna prie tvė, o naktį paguldo pas kaimynus.

Pradėkime 2-rą Pusmetį Su Didesniu Atsidavimu

Jau praėjo pusmetis nuo LDS Centro paskelbimo vaju naujų narių išrašymui. LDS 2-ros Apskrities ribose kuopos nekaip pasirodė. Tai negerai. Kaip mes galime tikėtis, kad LDS augtų ir bujotų, kad didžiausioje lietuvių kolonijoje šioj šalį vak. Budriko leidžiamos Radio valandos kas sekmdienį iš WCFL, 1000 kil. radio stoties 9:30 val. vak. o ketvirtadienio vakare iš WHFC, 1450 kil. 7 val. vakaro.

Jos. F. Budrik, Inc. 3241 So. Halsted St. Tel. CALUMET 7237 Chicago 8, Ill.

Smarkus Juokdarys

Jis nei kuomet nebūna namie, ponas teišauja, bet visuomet KEN'S KLUBE.

Kenstavičiai
718 W. 31st St.
VICTORY 0840

Vietai Pranešimai

LIETUVIŲ KULTŪROS IR MENO KLASIKŲ KLUBAS

Jis žinote, kad radio programų išlaikymas yra svarbus dalykas mūsų visuomeniniam gyvenime, todėl prašome vis pasimokėti savo mokesčių laiku. Metinė mokesčiai—\$1.00. Mokesčių siųskite "Vilnius" adresu, pažymėdami klubo vardą.

Prie kiekvienos progos bandykite gauti naujų narių.

Nelaimiškė, kad Kultūros ir Meno Klubas mingai būna "Vilnius" svetainėje, 3116 S. Halsted St. kiekvieno mėnesio trečią sereda, 7:30 v. Ptn. sek. P. Mikulėnas.

Rosealand, Ill.

Rosealand Moterų Klubas susirinkimas įvyks pirmadienį, liepos 14 d. 7:30 v. vak., L. K. svetainėje, 10413 S. Michigan Ave. Visos narės dalyvausite, nes turime daug svarbių dalykų aptarti.

Sekr. J. Urman.

LIET. TEATRALISKA DRAUGYS "TE RUTOS No. 1, Chicago, Ill.

Mėnesis susirinkimas atbu nedėlio, liepos 13, 10 val. ryte, Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St.

Frank Opalskas, rašt. (10c2)

Kam rūpi apsvieta ir darbo žmonių gyvenimo pagerinimas, stokite į vilniųjį šeim, skaitykite "Vilniųj".

HELP WANTED—FEMALE

REIKALINGA moteris namų darbu. Gali gyventi vietos. Gaus savą kambarį ir maudynę Geras namas, 2231 E. 67th St. Tel. Hyde Park 10016

HELP WANTED—MALE

REIKALINGAS VYRAS į Boiler Room. Gera mokeskis ir kambarys. Nuolatinis darbas. Division St. Bathhouse, 1916 W. Division St.

Chicagoj Bus Vėl Pakelta Vaziuotės Mokestis

Chicagos transporto autoritetai ketvirtadienį nubalsavo pakelti gatvėkarių vaziuotės mokestį nuo 9 c. iki 10 c. Balsavo 6 vėl pakelimą mokesties, o George F. Getz Jr., nedalyvavo posėdyje.

Pakelimas mokesties jeis galion rugsėjo 1 d. Apie tą laiką valdžia mano paimti į savo rankas vaziuotės kontroliavimą.

Taipgi nutarta išleisti bonus pardavimui, kad sukelti \$105,000,000. Iš tos sumos bus atmokėta kompanijoms ir naudojama gerinimui miesto gatvių.

REAL ESTATE FOR SALE PARSIDUODA

du namai už vieno namo kainą. Tryjų flatu mūrinis ir 6 kambarių modernus užpakalys. Medinis turi gerą šiama. Savininkas, 934 W. 35th Pl. užpakalyje.

PARSIDUODA pusės taverno biznis tik už \$500. Kas mylite biznį, atsisaukite po adresu:

4509 S. Paulina St.

IVAIURS SKELBIMAI

PARSIDUODA LOVA

Parsiduoda "42-ies" pilnėnė lova su springais ir nauju springinimo matrasu. Kreipkitės:

5201 S. Morgan, 2nd fl. front BOULEVARD 2704

REIKALINGAS FLATAS

BŪTINAI REIKALINGAS 2-ju ar 3-ju kambarių flatas dėl dviejų suaugusių žmonių, be vaikų. Pagaudinama pečių apšildymu. Kos turite ar manote turėti prašome greitai pranešti. Telefonas LAF. 9296.

JOS. F. BUDRIK INC. Didelė Krautuvė RAKANDAI, RADIO IR JEWELRY

Krautuvė atdara kožna diena ir vakarais: Pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį iki 9 val. vakaro. Budriko leidžiamos Radio valandos kas sekmdienį iš WCFL, 1000 kil. radio stoties 9:30 val. vak. o ketvirtadienio vakare iš WHFC, 1450 kil. 7 val. vakaro.

Jos. F. Budrik, Inc. 3241 So. Halsted St. Tel. CALUMET 7237 Chicago 8, Ill.

Smarkus Juokdarys

Jis nei kuomet nebūna namie, ponas teišauja, bet visuomet KEN'S KLUBE.

Kenstavičiai
718 W. 31st St.
VICTORY 0840

Vietai Pranešimai

LIETUVIŲ KULTŪROS IR MENO KLASIKŲ KLUBAS

Jis žinote, kad radio programų išlaikymas yra svarbus dalykas mūsų visuomeniniam gyvenime, todėl prašome vis pasimokėti savo mokesčių laiku. Metinė mokesčiai—\$1.00. Mokesčių siųskite "Vilnius" adresu, pažymėdami klubo vardą.

Prie kiekvienos progos bandykite gauti naujų narių.

Nelaimiškė, kad Kultūros ir Meno Klubas mingai būna "Vilnius" svetainėje, 3116 S. Halsted St. kiekvieno mėnesio trečią sereda, 7:30 v. Ptn. sek. P. Mikulėnas.

Rosealand, Ill.

Rosealand Moterų Klubas susirinkimas įvyks pirmadienį, liepos 14 d. 7:30 v. vak., L. K. svetainėje, 10413 S. Michigan Ave. Visos narės dalyvausite, nes turime daug svarbių dalykų aptarti.

Sekr. J. Urman.

LIET. TEATRALISKA DRAUGYS "TE RUTOS No. 1, Chicago, Ill.

Mėnesis susirinkimas atbu nedėlio, liepos 13, 10 val. ryte, Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St.

Frank Opalskas, rašt. (10c2)

Kam rūpi apsvieta ir darbo žmonių gyvenimo pagerinimas, stokite į vilniųjį šeim, skaitykite "Vilniųj".

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054

Jeigu neatliepia — Sault Kedzie 2888

VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet, ir nuo 6 iki 9 val. vakarais

Trečiadienio vakarais ir Sekmdieniais pagal susitarimą.

TELEFONAS YARDS 3140

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS PRITAIKO AKINIUS

744 W. 35th Street

Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-9

Pirmadieniais tik 2 iki 4.

Šventadieniais 11-12.

OFISO TELEFONAS: YARDS 4787 NAMU TEL. — PROSPECT 1930

DR. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 S. Ashland Avenue

Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakarai; Nedėl., Sered., Subat. vakarais tik pagal sutartį.

OFISO TEL.: VIRGINIA 0036 NAMU — BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso valandos: 1-3 ir 6-8:30 P. M. Trečiadieniais pagal sutartį.

PHONE: YARDS 6921 REZIDENCIJOS — KENWOOD 6107

DR. BERTASH

756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted St.)

Valand.: —1 iki 3, ir 6:30 iki 8:30 P. M. Trečiadienį, ir Šeštadienį, 1 iki 3 popiet.

Rez. 4826 S. Kimbark

DR. A. K. BUTKO

LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS

7214 S. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro.

Phone Yards 7772

DR. B. C. BRUZAS

DENTISTAS

4003 Archer Avenue (Arti California Ave.)

VALANDOS: nuo 9 ryto iki 8 vakaro Trečiadieniais susitarus.

TELEFONAS YARDS 2240

DR. C. Z. VEZEL

DENTISTAS

4645 S. Ashland Avenue (Arti 47th Street)

VALANDOS: 9 ryte iki 8 vak. Trečiadienį susitarus.

Geriausia Proga

Jeil turite pardavimui namą, biznį, ar ūkį, tai skelbkitės "Vilnyje", — turėsite pasėkmes.

Taipgi jei nori gauti darbininką ar darbininkę — paskelbk "Vilnyje".

Biznio reikalais kreipkitės "Vilnius" Administracijai 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SVARBU ORGANIZACIJOS IR PAVYLIAMS

Jeil turite bile kokį spaudos darbą ir norite, kad būtų greitai atliktas, kreipkitės į Darbininkų Spaustuvę, greitai gausite darbą.

3116 South Halsted Street Chicago 8, Ill. Tel. VICTORY 7326

THE NEW SAFTICYCLE IS HERE!

● 100 Miles Per Gallon ● 35 Miles Per Hour
● Long Wheel Base ● Dozens of Features

CASH OR TERMS

ASK FOR A FREE RIDE!

BILL'S BIKE SHOP
6245 S. St. Louis Ave.

KOZY'S BIKE SHOP
1610 W. 25th Street

WALSH GAS STATION
6701 Jeffery

KRUGER BIKE SHOP
7343 S. Halsted St.

STROHM MOTOR SCOOTER
6817 S. Western Ave. PRO. 1636
TERRITORY AVAILABLE TO DEALER

ROSELAND, ILL.

Rosealand Moterų Klubas susirinkimas įvyks pirmadienį, liepos 14 d. 7:30 v. vak., L. K. svetainėje, 10413 S. Michigan Ave. Visos narės dalyvausite, nes turime daug svarbių dalykų aptarti.

Sekr. J. Urman.

LIET. TEATRALISKA DRAUGYS "TE RUTOS No. 1, Chicago, Ill.

Mėnesis susirinkimas atbu nedėlio, liepos 13, 10 val. ryte, Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St.

Frank Opalskas, rašt. (10c2)

Kam rūpi apsvieta ir darbo žmonių gyvenimo pagerinimas, stokite į vilniųjį šeim, skaitykite "Vilniųj".

TODAY AND EVERY DAY WE WOMEN HAVE TURNED IN 450,000 POUNDS OF USED COOKING FAT! WHAT DOES THAT MEAN TO YOU? MR. BUTCHER?

THAT'S ENOUGH TO MAKE 750,000 POUNDS OF SOAP! KEEP IT UP!